

Jaarverslag

2019

“Transitie”

Inhoud

1. Het schoolbestuur.....	3
1.1 Organisatie.....	3
1.2 Profiel	6
1.3 Dialoog.....	8
2. Verslag van de interne toezichthouder	12
3. Verantwoording Beleid.....	14
3.1 Onderwijs en kwaliteit.....	14
3.2 Personeel & professionalisering	20
3.3 Huisvesting & facilitair	23
3.4 Financieel beleid	25
3.5 Risico's en risicobeheersing.....	26
4. Verantwoording financiën	28
4.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief.....	28
4.2 Staat van baten en lasten en balans.....	29
4.3 Financiële positie	33
5. Jaarrekening.....	34
5.1 Grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaatbepaling	34
5.2 Balans per 31 december 2019, vergelijkende cijfers per 31 december 2018	40
5.3 Staat van baten en lasten 2019, vergelijkende cijfers 2018	41
5.4 Kasstroomoverzicht 2019, vergelijkende cijfers 2018	42
5.5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	43
5.6 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	46
5.7 (Voorstel) bestemming van het resultaat	50
5.8 Gebeurtenissen na balansdatum	50
5.9 Verbonden partijen.....	51
5.10 Verantwoording subsidies	51
5.11 WNT-verantwoording 2018	52
5.12 Niet uit de balans blijken verplichtingen.....	55

5.13	Gegevens over de rechtspersoon.....	56
5.14	Ondertekening door bestuurders en toezichhouders	57
6.	Overige gegevens	58
6.1	Statutaire regeling inzake bestemming resultaat.....	58
6.2	Controleverklaring	59
7.	Bijlagen.....	63
7.1	OCW-bijlage	63

Jaarverslag 2019

“Transitie”

1. Het schoolbestuur

Onder de Martinusstichting voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs (hierna Martinusstichting) valt één school, de Sint Mattheusschool, die is verdeeld in een SO en een VSO (onder de naam Rotterdamcollege).

Dit verslag is bedoeld om alle stakeholders (waaronder leerlingen en hun ouders, personeel en toekomstige leerlingen en hun ouders) betrokken bij de Martinusstichting te informeren over het gevoerde beleid en de resultaten daarvan. Lezers die naar aanleiding van dit verslag vragen of opmerkingen hebben worden uitgenodigd dit kenbaar te maken per email (mattheus@zmlk.nl) of per post.

1.1 Organisatie

1.1.1 Contactgegevens

De contactgegevens van het bestuur van de Martinusstichting zijn als volgt:

Naam:	Martinusstichting voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs
Bestuursnummer:	71371
Adres:	Aleyda van Raephorstlaan 243 3054 CR Rotterdam
Contactpersoon	Dhr. M.Melis
Functie	Penningmeester
Telefoon	06-54680186

Gezien de omvang van het bestuur, heeft het bestuur geen eigen website, maar zijn de websites van de scholen te raadplegen.

1.1.2 Overzicht scholen

Hieronder de contactgegevens van de scholen:

	Sint Mattheusschool (SO)	Rotterdamcollege (VSO)
Telefoon:	010-4223517	010-2185919
E-mail:	mattheus@zmlk.nl	directie@rotterdamcollege.nl
Website:	www.zmlk.nl	www.rotterdamcollege.nl
Directie	Dhr. Drs. G.J.M. Reinalda Mevr. M. Radstake	Dhr. Drs. G.J.M. Reinalda Dhr. L. van troost
Scholen op de kaart	Link SO	Link VSO

1.1.3 Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid van het bevoegd gezag is een Stichting. De Martinusstichting voor Speciaal en Voortgezet Speciaal Onderwijs is op 1 januari 1956 opgericht en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder dossiernummer 41125641.

In 2012 zijn de statuten van de Martinusstichting aangepast om aan te sluiten op de nieuwe wettelijke eisen, met een splitsing van het bestuur in een toezichthoudend en een uitvoerend orgaan. Gekozen is voor een “one-tier structuur” waarbij toezichthoudend en uitvoerend bestuurders gezamenlijk handelen.

1.1.4 Organisatiestructuur

De organisatiestructuur is als volgt weer te geven:

Tot december 2018 was de positie van adjunct VSO op interim basis ingevuld door de directeur Reinalda. Vanaf januari 2019 is dhr. Van Troost adjunct VSO en heeft mevrouw Radstake zijn taak overnemen in de rol van coördinator SO.

1.1.5 Governance

Na het vertrek van onze voorzitter, de heer Oosterheert, is op 1 januari 2019 is de heer P.C.A.M. (Peter) Etman gestart als toezichthoudend bestuurder. De rol van voorzitter is per die datum door mevrouw Timmers overgenomen.

Per einde schooljaar 2018/2019 is bestuurslid en toezichthouder mevrouw Brama afgetreden. Na een sollicitatieprocedure is zij opgevolgd door de heer F. (Folkert) Buis.

Per einde kalenderjaar 2019 is bestuurslid Goverde afgetreden; gedurende 2020 zal een nieuw bestuurslid geworven worden om hem op te volgen.

Volgens het bestaande rooster is de heer Melis, penningmeester, aftredend. Hij heeft zich weer beschikbaar gesteld en is herkozen.

De Martinusstichting leeft de Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs (vastgesteld door de PO-raad) en de Code Goed Onderwijsbestuur VO (vastgesteld door de VO-raad) na.

1.1.6 Functiescheiding

Volgens de Code Goed Bestuur zijn onderwijsorganisaties verplicht om de functies van bestuur en intern toezicht te scheiden. De Martinusstichting heeft ervoor gekozen om deze scheiding op een functionele manier te realiseren, een zogenaamde one-tier board. De functies van bestuur en intern toezicht zijn ondergebracht in twee verschillende organen van het bevoegd gezag. Daarbij komt de functie van bestuur bij de uitvoerend bestuurders (het uitvoerend bestuur) te berusten en de functie van intern toezicht bij de toezichhoudend bestuurders (intern toezichtsorgaan).

1.1.7 Uitvoerend Bestuur

Het uitvoerend bestuur bestaat uit:

Naam	Functie	Jaar van aantreden	Jaar van aftreden
Dhr. W.J. (Wim) Kreugel	Secretaris	2005	2020
Dhr. J.H. (Johan) Wiegman	Lid bouwzaken	2005	2020
Dhr. C.W. (Cees) Goverde	Lid personele zaken	2007	2019
Mevr. Mr. M.J.H. (Marijke) Koch	Lid juridische zaken	2010	2022
Dhr. Drs. M. (Maarten) Melis RA	Penningmeester	2011	2023
Mevr. C. (Caroline) Beukman	PR en fondsenwerving	2013	2021

Het bestuur is te bereiken via de ambtelijk secretaris, de heer Jan Maarten Brommersma op 0318-675111 of jan.maarten.brommersma@dyade.nl. De secretaris is bereikbaar via wkreugel@zmlk.nl.

1.1.8 Intern toezichtsorgaan

Het toezichhoudend bestuur (intern toezichtsorgaan) bestaat eind 2019 uit de volgende leden:

Naam	Functie	Jaar van aantreden	Jaar van aftreden	Nevenfuncties
Mevr. H.J.(Riek) Timmers	Voorzitter	2018	2022	Gepensioneerd
Dhr. P.C.A.M. (Peter) Etman	Vicevoorzitter	2019	2023	- Zelfstandig interim manager; - Lid RvT Mytyschool Roosendaal
Dhr. F. (Folkert) Buis	Lid	2019	2023	- Kwartiermaker Belastingdienst - Lid RvC Woningcorporatie Ressort Wonen

Per 1 januari 2019 is de heer Oosterheert afgetreden en is mevrouw Timmers voorzitter geworden. Per 1 januari 2019 is de heer P. (Peter) Etman toegetreden tot het bestuur als toezichthouder; mevrouw Brama is aan het einde van het schooljaar 2018/2019 afgetreden en opgevolgd door de heer F. (Folkert) Buis. Het Verslag Intern Toezicht is te vinden in Hoofdstuk 2.

1.1.9 Medezeggenschap

Aan de St. Mattheusschool is een medezeggenschapsraad verbonden. Eind 2019 was de samenstelling van de MR als volgt:

Naam	Geleding	Functie
Dhr. R. Veltman	personeel	Voorzitter
Mevr. R. Grotenberg	ouders	Secretaris
Dhr. M. Bomhof	ouders	Lid
Dhr. H. Scholman	ouders	Lid
Mevr. H. van Houwelingen	personeel	Lid
Mevr. M. van Kallen	personeel	Lid

De directeur van de school, dhr. G. Reinalda, treedt op als vertegenwoordiger van het bestuur bij de vergaderingen van de medezeggenschapsraad. De medezeggenschapsraad heeft ten minste jaarlijks overleg met het bestuur. Voor dit overleg worden van beide kanten agendapunten ingebracht, die in een bestuursvergadering aan de orde komen waar de MR te gast is. Dit overleg heeft in 2019 plaatsgevonden in april.

1.2 Profiel

1.2.1 Missie en visie

Onze missie vormt het vertrekpunt van alle activiteiten binnen de Martinusstichting. In de missie wordt aangegeven wat we willen bereiken en op welke manier we dat denken te gaan doen. De missie van de Stichting luidt als volgt:

De Martinusstichting nodigt kinderen met een verstandelijke beperking uit in onze leef - leer- en werkomgeving hun competenties, autonomie en relaties te ontwikkelen.

Zoals in de oprichtingsakte beschreven, heeft de Martinusstichting tot doel de oprichting en instandhouding van een of meer bijzondere Rooms Katholieke scholen, bestemd voor kinderen, die wegens geestelijke of lichamelijke gebreken of uit maatschappelijke oorzaak niet in staat zijn geregeld en met vrucht het gewone onderwijs te volgen, aan wie derhalve buitengewoon onderwijs gegeven dient te worden.

1.2.2 Kernactiviteiten

De St. Mattheusschool is een school Speciaal en Voortgezet Speciaal onderwijs voor ZMLK. De kernactiviteit van de Martinusstichting is:

“Het bieden van onderwijs aan kinderen met een verstandelijke en/of meervoudige beperking”.

Dit gebeurt in een school met de afdelingen SO en VSO, maar ook binnen gespecialiseerde afdelingen voor kinderen met autisme en voor intensieve begeleiding (ZMOLK – Zeer Moeilijk Opvoedbare en Lerende Kinderen).

Leerlingen worden geplaatst uit de regio “groot Rotterdam”; Rotterdam noord en –zuid, met de erom liggende gemeenten als Barendrecht, Ridderkerk, Krimpen, Capelle en Nieuwerkerk aan de IJssel.

1.2.3 *Strategisch beleidsplan*

Om concreter invulling te geven aan de kwaliteit van de school, heeft het bestuur in 2016 een strategisch beleidsplan opgesteld, welke in 2017 definitief is vastgesteld door de MR. In dit strategisch beleidsplan wordt invulling gegeven aan de strategie op het gebied van onderwijs, kwaliteitszorg, personeel, de professionele organisatie, huisvesting en facilitaire zaken, en financiën.

Onze ambities:

- Wij staan garant voor uitstekend onderwijs, waarin elk kind gestimuleerd wordt om het beste uit zichzelf te halen. Dit gebeurt in een veilige en uitdagende omgeving.
- Wij doen de goede dingen goed en leggen daar verantwoording over af aan de direct belanghebbenden.
- Ons personeel is enthousiast, betrokken en inspirerend, staat open voor elkaar en ondersteunt en stimuleert om het beste uit elkaar en uit het leren en ontwikkelen van onze leerlingen te halen. Voor alle medewerkers geldt dat zij zich professioneel ontwikkelen. Dat vraagt goed werkgeverschap. Wij willen dat medewerkers zich in onze school aangesproken voelen om hun individuele kwaliteiten en talenten optimaal in te zetten voor de organisatie.
- Wij willen een school zijn die bekend staat als één van de beste onderwijsaanbieders van Rotterdam. Wij zijn aantrekkelijk voor ouders omdat we onderwijskwaliteit aan onze leerlingen bieden. Dit betekent dat we onze organisatie zodanig hebben ingericht dat de school in staat is om deze kwaliteit te kunnen bieden.
- Ons schoolgebouw ziet er aantrekkelijk uit en voldoet aan de eisen van de tijd. De inrichting en kwaliteit van het gebouw dragen bij aan de kwaliteit van het onderwijs in algemene zin. De buitenruimte om het gebouw biedt veel ruimte om te kunnen ontspannen en te kunnen ontdekken, voor elke leeftijd een eigen ruimte die past bij de ontwikkeling van die leeftijd.
- We willen een verantwoord financieel beleid voeren waarbij we onze financiële middelen inzetten om onze ambities te verwezenlijken, maar tegelijkertijd de continuïteit van onze school veiligstellen. Ons eigen vermogen is gezond en dat willen we zo houden. Dat betekent dat we ieder jaar ‘op nul’ begroten en de realisatie hier – over meerdere jaren gerekend – mee in lijn moet zijn. De financiële middelen die wij van het Rijk en andere lokale overheden ontvangen kunnen volledig worden aangewend. Bij het aanwenden geven we prioriteit aan het primair proces: het bieden van kwalitatief goed onderwijs. We hebben een transparant systeem van financiële planning en controle.

1.2.4 *Toegankelijkheid en toelating*

De St. Mattheusschool is een Katholieke school. De stichting draagt haar identiteit uit. De school is toegankelijk voor kinderen van alle gezindten. De stichting vraagt van ouders en leerlingen respect voor die identiteit en deelname aan activiteiten die de identiteit vormgeven.

Een voorwaarde voor goed onderwijs aan ZMLK- en MG-leerlingen is een veilige omgeving. Onze uitgangspunten van het onderwijs zijn:

- Binnen het bestuur staat de zorg voor het kind centraal.
- Er wordt op orthodidactische wijze gewerkt aan de gehele ontwikkeling van het kind in een positief pedagogisch klimaat, waarin wordt uitgegaan van de individuele mogelijkheden van ieder kind.
- Er wordt naar gestreefd om de leerling op cognitief, motorisch, sociaal-emotioneel en praktisch gebied zich zo optimaal mogelijk te laten ontwikkelen.
- De St. Mattheusschool is een school, waarin ouders en team elkaar stimuleren en motiveren om de individuele mogelijkheden van het kind te benutten.
- De leerling moet uiteindelijk zo zelfstandig en verantwoordelijk mogelijk functioneren in de maatschappij.
- Integratie in al zijn facetten is noodzaak om de leerlingen optimale mogelijkheden te garanderen.
- Pluriformiteit, dat wil zeggen dat er ruimte dient te worden geboden aan de verschillende godsdienstige en levensbeschouwelijke opvattingen die er in onze samenleving bestaan.
- Emancipatie en tolerantie, dat wil zeggen dat in onze school de principiële gelijkwaardigheid van opvattingen wordt gegarandeerd.
- Algemene toegankelijkheid: er worden geen leerlingen op grond van huidskleur of overtuiging geweigerd.

1.3 Dialoog

1.3.1 Belanghebbenden

Naast de samenwerkingsverbanden (zie par 1.3.2), hebben we met de volgende partijen regelmatig contact:

Ouders	<p>Met ouders is op diverse manieren contact:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ouderavonden • Oudergesprekken inzake HGW • Verplichte POPP-besprekingen 2x per jaar • Gesprekken met de ouders n.a.v. rapportage en handelingsplannen • Huisbezoeken door leerkrachten en klassenassistenten • Voorlichtingsbijeenkomsten • 3x per jaar komt een schoolkrant uit • Alle ouders kunnen altijd een afspraak met de leerkracht maken • Contactschrift en/of agenda • Email wordt steeds belangrijker en wordt, vaak op verzoek van ouders, regelmatig gebruikt • Parro, de communicatie-app • Websites www.rotterdamcollege.nl en www.zmlk.nl • De maandelijkse nieuwsbrief (ook te vinden op de website)
Ouderraad	De OR denkt en praat mee over alle zaken, die direct met kinderen op school te maken hebben. De Ouderraad bestaat uit minimaal 5 leden
Leerlingen	De school heeft een Leerlingenraad waarin met een afvaardiging van leerlingen contact is over actuele en praktische zaken.

Medewerkers	Regelmatig overleg in het kader van VGWM (veiligheid, gezondheid, welbevinden en milieu) in teamvergaderingen, bouwoverleggen en bij afspraken rond de jaartaakbelasting
Bedrijfsarts	In het kader van de Arbo wetgeving is er regelmatig contact met de bedrijfsarts
Vervolgonderwijs	In verband met doorverwijzing van SO leerlingen is regelmatig contact met vervolgonderwijs
Jeugdzorg	Contact inzake individuele ondersteuning van leerlingen en de financiering van OZA (onderwijs-zorg arrangementen)
Gemeenten	Met de gemeente Rotterdam en andere gemeenten is regelmatig contact over: <ul style="list-style-type: none"> • Leerlingenvervoer • Aanvraag budgetten • Huisvestingszaken • Sectorkamer PO en sectorkamer VO • FOKOR (federatie onderwijs koepel Rotterdam)
Leveranciers	Met leveranciers, zoals voor leermiddelen, energie, etc. is regelmatig contact.
Taxibedrijven	Het leerlingenvervoer vraagt veel contact met de vervoerders.
Vervolgvoorzieningen	Kinderen die uit het VSO uitstromen naar arbeids- en dagbestedingsplekken.
Bedrijven en instellingen in de regio	Ten behoeve van leer-, les- en ervaringsplekken is veel contact met de bedrijven in de regio.
Landelijke belangenorganisaties	Met Verus (bestuurlijke koepel voor besturen in het Christelijk onderwijs), de PO-raad (overkoepelend orgaan voor primair onderwijs), de VO-raad (overkoepelend orgaan voor voortgezet onderwijs), LECSO (landelijk expertise centrum speciaal onderwijs) is contact
Administratiekantoor	De administratie is uitbesteed aan administratiekantoor Dyade
Landelijke overheid	BRON en DUO en MinOCW, inspectie

1.3.2 Samenwerkingsverbanden

Het bestuur maakt deel uit van de volgende samenwerkingsverbanden voor primair onderwijs:

Samenwerkingsverband primair onderwijs		2019			2018		
		Lichte onderst	Zware onderst.	Totaal	Lichte onderst	Zware onderst.	Totaal
PO2802	Passend primair onderwijs Delft	9	2	11	9	1	10
PO2803	Stg. SWV PO Westland	-	1	1	-	1	1
PO2805	Barendrecht, Ridderkerk, Albrandswaard	-	1	1	1	1	2
PO2806	Passend primair onderwijs Rotterdam	45	27	72	43	29	72
PO2807	Schiedam, Vlaardingen, Maassluis, Delfland	2	8	10	2	8	10
PO2808	Stg. SWV Passend Onderwijs Voorne-Putten/Rozenburg PO	1	-	1	1	-	1
PO2817	Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zoetermeer	1	-	1	1	1	2
PO2818	Stg. SWV passend primair onderwijs Aan Den IJssel	4	1	5	3	1	4
		62	40	102	60	42	102

Van het totaal aantal leerlingen is 71% afkomstig van het Rotterdamse samenwerkingsverband PPO (2018: 71%). Vanuit het bestuur is de heer Melis afgevaardigd in de ALV van PPO en maakt hij tevens deel uit van de commissie middelen van PPO. In de andere samenwerkingsverbanden voor primair onderwijs hebben we geen bestuurlijke vertegenwoordiging.

Voor kinderen in de kolom Lichte ondersteuning is een TLV1 (toelaatbaarheidsverklaring lichte ondersteuning) afgegeven, voor kinderen in de Zware ondersteuning kolom is een TLV3 (toelaatbaarheidsverklaring zware ondersteuning) afgegeven.

Vanuit PPO bestaat de wens om in de bekostiging niet langer onderscheid te maken per kind, maar om over te stappen naar een systematiek waarbij alle kinderen dezelfde (lage) bekostiging krijgen en waarbij de school per arrangement een aanvulling ontvangt. Hoewel we niet afwijzend hier tegenover staan, is deze systematiek niet eenvoudig, omdat veel kinderen uit andere samenwerkingsverbanden afkomstig zijn.

Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs		2019			2018		
		Lichte onderst.	Zware onderst.	Totaal	Lichte onderst.	Zware onderst.	Totaal
VO2802	SWV VO/VSO Midden-Holland en Rijnstreek	-	-	-	1	-	1
VO2804	SWV Passend VO Dordrecht	-	1	1	-	-	-
VO2809	Stichting Samenwerkingsverband VO Delfland	-	2	2	-	1	1
VO2810	Samenwerkingsverband Koers VO	64	41	105	50	43	93
VO2811	Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Nieuwe Waterweg Noord	1	5	6	1	8	9
VO2812	Samenwerkingsverband VO Voorne-Putten-Rozenburg	-	-	-	-	2	2
VO2813	SWV VO Oost-IJsselmonde/West-Alblasserwaard	-	-	-	1	-	1
VO2814	Stichting Samenwerkingsverband VO Passend Onderwijs Gorinchem e.o.	-	-	-	-	1	1
		65	49	114	52	51	103

Van het totaal aantal VSO leerlingen is 92% afkomstig van het Rotterdamse samenwerkingsverband Koers VO (2018: 87%). Vanuit het bestuur is de heer Melis afgevaardigd in de ALV van Koers VO en maakt hij tevens deel uit van de Raad van Toezicht en de commissie financiën van Koers VO. In de andere samenwerkingsverbanden voor voortgezet onderwijs hebben we geen bestuurlijke vertegenwoordiging.

Nadat eerder een project met “Leerrecht-kinderen” is opgestart bij PPO, heeft in 2019 Koers VO een vergelijkbaar project opgestart. De Martinusstichting is hierbij actief betrokken.

Met zowel Koers VO als met PPO Rotterdam wordt verder onderzocht of een centraal aanmeldpunt voor speciaal onderwijs in Rotterdam kan worden gevormd. Dit centraal aanmeldpunt heeft als voordeel dat ouders slechts 1 aanmelding hoeven te doen voor hun kind en dat wachtlijsten bij de verschillende scholen overzichtelijker worden. Zolang maatwerk mogelijk blijft, de autonomie van

de school niet aangetast wordt en kinderen uit andere gemeenten dan Rotterdam dezelfde positie hebben als kinderen uit Rotterdam, zien we mogelijke voordelen van deze centrale registratie.

1.3.3 Klachtenbehandeling

De Martinusstichting maakt gebruik van een klachtenregeling, die is beschreven in het schoolplan. In 2019 waren er geen geschillen bij de geschillencommissie (2018: 1 geschil).

De vertrouwenspersoon van de Martinusstichting is mevrouw J. van Wijngaarden – van Beers. Zij is te bereiken via jvwijngaarden@maria-school.nl of 030-3035000.

Daarnaast is ook de Klachtencommissie voor Katholiek Onderwijs bereikbaar: Klachtencommissie Regio Noord, Postbus 82324, 2508 EH Den Haag, telefoon 070-3568114.

2. Verslag van de interne toezichthouder

De invoering van het voor en door de school ontwikkelde Kwaliteitsinstrument heeft in 2019 de mogelijkheid geboden op alle domeinen adequaat toezicht te kunnen houden.

Door de integrale verbinding in het instrument van schoolplan en jaarplan naar acties en opbrengsten konden de processen beter gevolgd worden.

Daarnaast gaf de kwartaalrapportage van de directie een verdere toelichting op de praktische uitwerking betreffende:

- Kwaliteitszorg
- Onderwijsbeleid
- Onderwijsinhoud
- Personeel en Organisatie
- Veiligheid

Het geheel aan informatie heeft het Toezichthoudend Bestuur in staat gesteld, tijdens de separaat van het Uitvoerend Bestuur gevoerde overleggen, zicht te hebben op ontwikkelingen en vragen te formuleren die tijdens de vergaderingen van het Algemeen Bestuur aan de orde konden komen.

Naast eigen waarneming heeft de positieve conclusie van de Inspectie naar aanleiding van een bezoek betreffende de in 2018 ingezette ontwikkeling, het Toezichthoudend Bestuur het vertrouwen gegeven dat er door het Uitvoerend Bestuur goed gehandeld wordt.

Door het geheel aan informatie vanuit het Kwaliteitsinstrument, de kwartaalrapportage van de directie en het Uitvoerend Bestuur wordt het Toezichthoudend Bestuur in staat gesteld zijn toezichthoudende rol voor 2019 adequaat te kunnen vervullen.

Er is voor het nieuwe kalenderjaar een planning gemaakt betreffende de evaluatie van het One Tier bestuursmodel. De evaluatie omvat de werking van het systeem van de verschillende taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de directie, het Uitvoerend en het Toezichthoudend Bestuur.

De samenwerking met DVE accountants uit Arnhem is gecontinueerd. Een accountantsverslag met controlebevindingen gaf de mogelijkheid tot het stellen van verhelderende vragen aan het Uitvoerend Bestuur.

Het jaarverslag en de jaarrekening 2018 zijn goedgekeurd.

Op 31 juli is Marie-José Brama afgetreden als vice voorzitter en lid van het Toezichthoudend Bestuur in verband met haar vertrek bij de stichting.

Peter Etman verruilde met ingang van 1 augustus 2019 de taak van lid met die van vice voorzitter van het Toezichthoudend Bestuur.

Folkert Buis trad per 1 augustus 2019 toe als lid van het Toezichthoudend Bestuur.

H.J. (Riek) Timmers (voorzitter)

P. (Peter) Etman (vice voorzitter)

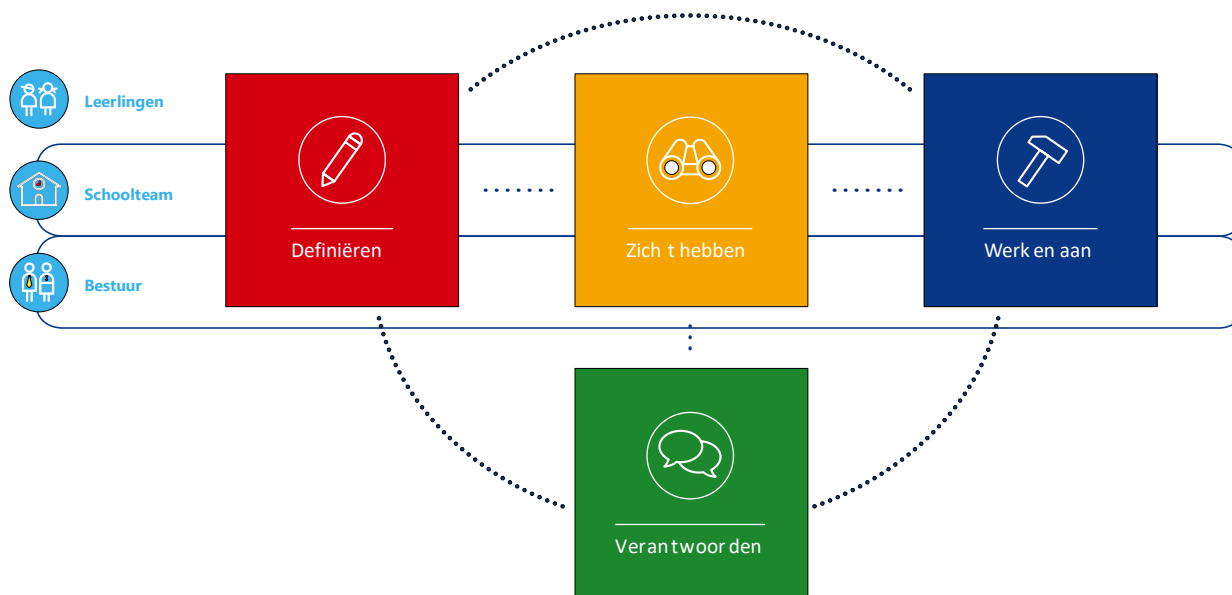
F. (Folkert) Buis (lid)

3. Verantwoording Beleid

3.1 Onderwijs en kwaliteit

3.1.1 Onderwijskwaliteit

Op basis van het model Regie op Onderwijskwaliteit van de PO-raad¹ hebben we in dit hoofdstuk een beschrijving gemaakt van hoe wij onderwijskwaliteit definiëren, hoe we zicht hierop houden, hoe we werken aan de onderwijskwaliteit en hoe we ons hierover verantwoorden.

Definiëren

De Martinusstichting definieert onderwijskwaliteit als volgt:

- *Opleiding* – wij leiden kinderen op, gericht op 3 uitstroomprofielen: (activerende en taakgerichte) dagbesteding en arbeid. Streven is om leerlingen maximaal te laten presteren tijdens de schoolperiode, om ze met zoveel mogelijk competenties, kennis, vaardigheden en kunde te laten slagen in de maatschappij.
- *Identiteit* – De St. Mattheusschool is een Katholieke school. De stichting draagt haar identiteit uit. De school is toegankelijk voor kinderen van alle gezindten. De stichting vraagt van ouders en leerlingen respect voor die identiteit en deelname aan activiteiten die de identiteit vormgeven. Wij vinden pluriformiteit, dat wil zeggen dat er ruimte dient te worden geboden aan de verschillende godsdienstige en levensbeschouwelijke opvattingen die er in onze samenleving bestaan, belangrijk.
- *Socialisatie* – Integratie in al zijn facetten is noodzaak om de leerlingen optimale mogelijkheden te garanderen. Wij hechten groot belang aan emancipatie en tolerantie, dat wil zeggen dat in onze school de principiële gelijkwaardigheid van opvattingen wordt gegarandeerd. De ontwikkeling van onze leerlingen verloopt nooit via voorspelbare ontwikkelingslijnen. Alle facetten van de socialisatie worden aangeleerd in programma's via vastgestelde leerlijnen. De sociaal-emotionele ontwikkeling is van de pijlers van ons onderwijs.

¹ Zie <https://www.poraad.nl/themas/onderwijskwaliteit/regie-op-onderwijskwaliteit>

- *Persoonsvorming* – De persoonsvorming en persoonlijkheidsontwikkeling zijn voor de Martinusstichting van groot belang. We sturen aan op een zo groot mogelijk bewustzijn van leerlingen binnen hun mogelijkheden, rekening houdend met hun beperkingen en grenzen
- *Kwalificatie* – De leerling moet uiteindelijk zo zelfstandig en verantwoordelijk mogelijk functioneren in de maatschappij. De Martinusstichting kwalificeert niet in de zin van onderwijsstermen. Leerlingen behalen geen diploma of startkwalificatie voor de arbeidsmarkt. We streven er wel naar om ze een maximaal arsenaal aan competenties en mogelijkheden mee te geven zodat ze maximale mogelijkheden hebben om te slagen.

Zicht hebben

Het bestuur houdt op de volgende manier zicht op de onderwijskwaliteit.

Het bestuur werkt met een kwaliteitsmanagementsysteem. In dit systeem worden alle doelen, activiteiten en verantwoordelijke teamleden benoemd die bezig zijn met kwaliteitsverbetering. Het jaarplan, wat de basis is van de activiteiten rond kwaliteitsverbetering, is ingedeeld in de diverse thema's:

1. Kwaliteitszorg
2. Onderwijsbeleid
3. Onderwijsinhoud
4. Personeel en organisatie
5. Veiligheid
6. Diversen/financiën

Het bestuur hanteert diverse instrumenten om de kwaliteit in al zijn facetten te monitoren.

1. Het WMK model (Werken Met Kwaliteitskaarten) is een belangrijk instrument voor de bewaking van de kwaliteit en de inrichting van managementprocessen. De kwaliteit van de school wordt gemeten, vastgesteld, aangepast en ontwikkeld aan de hand van een vastgesteld kwaliteitszorgbeleid. Jaarlijks komt een aantal kwaliteitskaarten aanbod in het kader van de zelfevaluatie door het team van de school
2. We hanteren interne en (semi-) externe audits om de kwaliteit op vastgestelde thema's te monitoren. De resultaten uit de rapportage wordt opgenomen in het jaarplan en is daardoor onderdeel van het kwaliteitsmanagementsysteem.
3. Het bestuur doet onderzoek naar de sociale veiligheid van leerlingen en ouders.
4. Er wordt onderzoek gedaan naar de sociale veiligheid van het personeel.
5. Het bestuur heeft onderzoek gedaan naar de psychosociale arbeidsbelasting bij het personeel.
6. Het bestuur doet onderzoek naar de oudertevredenheid.

Het bestuur streeft ernaar om algemeen gebruikte en gestandaardiseerde instrumenten te gebruiken om resultaten en gegevens te genereren.

Het bestuur heeft criteria geformuleerd met betrekking tot de meetbare opbrengsten van ons onderwijs. Dit is vastgelegd in een document. Het streven voor iedere leerling is om minimaal 75% van het voorspelde aantal doelen te behalen. Dit is vastgelegd in het leerlingvolgsysteem TOPP.

Werken aan

Op de volgende manier werken we aan onderwijskwaliteit:

- Van onze medewerkers verwachten we in hun didactisch en pedagogisch handelen dat ze hun handelen aanpassen aan de doelgroep met al hun specifieke mogelijkheden, onmogelijkheden en uitdagingen. Hiervoor heeft het bestuur geïnvesteerd in een professionele en daadkrachtige interne begeleiding, die directe begeleiding biedt op de werkvloer. De bijdrage van de teamleden aan de schoolontwikkeling loopt via allerlei kanalen. Naast dat ze op allerlei manieren aan zelfevaluatie doen (WMK, vragenlijsten) worden er audits gedaan en nemen de teamleden aan allerlei werkgroepen en vakgroepen die in het teken staan van kwaliteitsverbetering op allerlei gebieden.
- Op basis van het kwaliteitsmanagementsysteem zijn diverse activiteiten ondernomen om de kwaliteit op de diverse gebieden te verbeteren en te borgen. Zo heeft het bestuur de PDCA-cyclus ingevoerd, zijn er gegevens rond opbrengsten gegenereerd en hebben we hierover verantwoording afgelegd aan onze stakeholders. Met betrekking tot het pedagogisch handelen is er een instrument ontwikkeld om vooral het didactisch handelen in kaart te brengen. Met betrekking tot de leiderschapstijlen in de diverse lagen van de organisatie kan worden opgemerkt dat er vooral behoefte is aan sturing en innovatie vanuit het middenmanagement. De directie en locatieleiding zijn vooral faciliterend en sturend namens het bestuur. Aangegeven kan worden dat de onderwijsinhoud ook het afgelopen jaar permanent tegen het licht wordt gehouden met betrekking tot de maatschappelijke ontwikkelingen. De uitstroom vanuit het SO verandert onder invloed van passend onderwijs. De uitstroom vanuit het VSO is afhankelijk van wat de maatschappij te bieden heeft. Vooral plekken in de zorg (dagbesteding) zijn vaak lastig te vinden, en hiervoor zijn we veelal afhankelijk van particuliere initiatieven.
- In het ZMLK-onderwijs is het lastig om een externe meetlat voor presteren te formuleren en te hanteren. Door ons leerlingvolgsysteem TOPP hebben we een systeem waar we dat wel kunnen doen. Het gebruik van het systeem heeft een permanente monitoring van onze opbrengsten in zich. Jaarlijks worden alle cijfers schoolbreed geëvalueerd maar individueel gebeurt dit met rapportages en gesprekken met ouders. Vooral de schoolbreed geëvalueerde cijfers geven ons handvatten om de kwaliteit en de opbrengsten te verbeteren.
- De samenwerking met ouders is cruciaal in ons onderwijs. Een van de belangrijke kenmerken is dat leerlingen vaak niet in staat zijn om adequaat te communiceren. We hebben vaak ouders nodig om tot begrip te kunnen komen van wat leerlingen willen, kunnen of wensen. Ook is het gezien de verstandelijke beperking cruciaal om in nauw overleg te blijven met ouders over de ontwikkeling, mogelijkheden en onmogelijkheden van leerlingen. Samenwerking rond het gehele ontwikkelingsproces is van het grootste belang.
- Het bestuur heeft een aantal jaren geleden fors geïnvesteerd in het schoolgebouw. Het is daarmee volledig uitgerust om het onderwijs te kunnen bieden volgens de standaard die we daarvoor hebben geformuleerd.
- Het werken aan kwaliteit is een permanent proces. Het bestuur laat zich begeleiden in de uitvoering van dit proces. De PDCA-cyclus is ingevoerd en het kwaliteitsmanagementsysteem is de basis. Er is hierover nauw contact met de schoolleiding. De schoolleiding maakt driemaandelijks een directierapportage waarin alle genomen stappen worden beschreven en verantwoord. Er is maandelijks een “dinsdagmiddagoverleg” waarin het beleid en beleidskeuzes worden beschreven en verantwoord. Door de focus op alle niveaus in de school te leggen op de kwaliteit en op de opbrengsten van het onderwijs, zetten we alles in om dat te realiseren.

Verantwoorden

Wij verantwoorden ons als volgt:

- Er zijn verschillende niveaus in de beslis- en beleidsketens binnen het bestuur. Naast het uitvoerend bestuur is er het toezichthoudend bestuur. Dit onderdeel van het bestuur houdt toezicht op processen, beslissingen en keuzes die worden gemaakt. De directie is de directe link tussen bestuur en school. De directie heeft een groot mandaat om het door het uitvoerend bestuur geformuleerde beleid uit te voeren. De directie is verantwoordelijk voor de schoolorganisatie, waar verschillende niveaus van verantwoordelijkheden zijn te zien. Zo zijn leerkrachten verantwoordelijk voor het totale klassengebeuren en worden zij ondersteund door de onderwijsassistenten.

Er zijn verschillende niveaus van overleg die we in een zekere frequentie zien. Zo is er 6-wekelijks een vergadering van het uitvoerend bestuur. De toezichthouders vergaderen tweemaandelijks en eens per 3 maanden komt het gehele bestuur bijeen. De directeur is aanwezig bij alle bestuursvergaderingen. Ook is er maandelijks een overleg tussen uitvoerend bestuur en directie. De directie heeft wekelijks een directie-overleg en maakt driemaandelijks een schriftelijke rapportage aan het bestuur. In de school heeft het bestuur in het VSO gekozen voor een bouwstructuur. Iedere 2 weken is er een bouwoverleg waar de dagelijkse organisatorische zaken worden besproken maar ook de zaken rond de kwaliteitsverbetering. Kwaliteitsverbetering komt vooral aan de orde in specifieke werkgroepen of de vakgroepen, die steeds over een vak gaan. In het SO is de teamvergadering de plek waar, naast de wekgroepen, kwaliteitsverbetering aan de orde komt.

- Het bestuur stimuleert een permanente dialoog. Er is dagelijks contact tussen leerkrachten en ouders. Tussen schoolleiding en uitvoerend personeel is ook dagelijks contact. Tussen bestuur en school op vastgestelde momenten maar ook regelmatig tussendoor. Door de portefeuille-structuur van het bestuur kunnen team en directie altijd terugvallen op vaste bestuursleden. Dit werkt goed.
- In de dialoog met alle stakeholders komt alles aan bod om het onderwijs te verbeteren. De PDCA-cyclus geeft hiervoor handvatten. We kijken wat er goed is en minder goed, daardoor weten we wat er verbeterd of juist geborgd moet worden. Dit wordt in alle geledingen van de school besproken. De dialoog gaat met ouders vaak over de resultaten en de opbrengsten van het onderwijs, terwijl in de dialoog tussen bestuur en directie vaak de processen voorop staan.
- Door ons kwaliteitsmanagementsysteem zijn we in staat om alles wat uit de diverse dialogen komt gelijk te verwerken in het systeem. Hierdoor wordt het niet alleen vastgelegd, er wordt ook een doel geformuleerd, een verbeteractie vastgelegd en afgesproken hoe dat aangepakt gaat worden.

3.1.2 Doelen en resultaten

Het bestuur heeft zichzelf doelen gesteld ten aanzien van onderwijskwaliteit. In onderstaand overzicht zijn deze doelen toegelicht en de mate waarin de doelstellingen behaald zijn.

	Behaald, afgerond
	In ontwikkeling
	Niet behaald

Kwaliteitszorg

Ambitie	Doelen		
Wij hebben een kwaliteitsmanagementsysteem dat ondersteunend is om onze ambities te realiseren	Implementatie van het kwaliteitsmanagementsysteem met de K(S)O als kapstok Doorontwikkeling van het kwaliteitsinstrumentarium (wat willen we meten en wat doen we met de uitkomsten)		Het systeem is ontwikkeld, ingevoerd en in gebruik.
Kwaliteit komt bij onze school met name uit onze medewerkers	Elke medewerker is zich bewust van zijn bijdrage aan de kwaliteit van de school		Dit komt aan de orde in alle overleg-geledingen: team- en bouwvergaderingen en vakgroepen.
Wij gebruiken opbrengsten vanuit alle processen om te leren, te verbeteren en ons hierover te verantwoorden	We hebben zicht op de kwaliteit van het onderwijs en kunnen daardoor sturen, leren en ontwikkelen We communiceren en verantwoorden ons over ons onderwijs en de resultaten daarvan		Door middel van de WMK-kwaliteitskaarten, de audits en de uit TOPP gegenereerde opbrengstgegevens genereren we cijfers die verwerkt worden in schoolgids en jaarverslag

Onderwijsbeleid

Ambitie	Doelen		
Iedere leerling krijgt onderwijs waarin hij zich zo goed mogelijk kan ontwikkelen	Wij werken handelingsgericht volgens de HGW-systematiek		De HGW is ingevoerd in het VSO, oudergesprekken ingevoerd.
Iedere leerling stroomt uit naar een (werk)plek die past bij zijn of haar competenties, mogelijkheden en wensen	Het doelgroepen model is geïmplementeerd De uitstrooprofielen zijn bepalend voor de inhoud van het onderwijs		De maatschappij verandert zienderogen, iedere uitgestroomde leerling heeft een passende plek Op dit gebied veel ontwikkeling, ook rond uitstroom en onderwijsinhoud
Wij gebruiken Totale Communicatie als methodiek om onze leerlingen te begrijpen en te begeleiden	Implementeren van denkstimulerende gespreksmethodieken (DGM) in de klassen Gebarenkennis van het team is up to date Pictobibliotheek is op orde		Logopedisten hebben de opleiding DGM gegeven, bakken zijn gemaakt. Team wordt permanent opgeleid met gebarenkennis.
ICT is op basis van een beredeneerde visie geïntegreerd in ons onderwijs en onze school en voegt daarmee waarde toe aan leerlingen en hun ontwikkeling en toekomst	ICT (hard- en software) is beredeneerd aangeschaft en ingezet Teamleden zijn voldoende ICT-vaardig en passen ICT toe in het onderwijs		De school is grotendeels overgestapt op MAC; gebruiksgemak en verwerkingssnelheid zijn sterk verbeterd.

Onderwijsinhoud

Ambitie	Doelen		
Elke leerling doet mee in de maatschappij en ons onderwijs draagt hieraan bij (burgerschap)	Er is een aangepaste burgerschapslijst en de inhoud van het vak is verder gespecificeerd voor alle arrangementen en alle bouwen		De burgerschapslijst/leerlijn is in ontwikkeling en wordt in de nieuwe TOPP (leerlingvolgsysteem) opgeleverd.
Het didactisch handelen van onze leerkrachten is passend bij de behoeften van onze doelgroep	Met IB en GW is onderzocht op welke manier er gewerkt kan worden aan het activeren van denkstrategieën bij leerlingen om hiermee het "inzichtelijk leren" te stimuleren voor die leerlingen die dit kunnen Er is zicht op het didactisch handelen door middel van een WMK lijst, een audit en een vastgesteld proces met kijkwijzer voor observaties		Er is een observatielijst ontwikkeld die het didactisch handelen in kaart brengt. Didactisch handelen is bevraagd in WMK, resultaten zijn opgenomen in het jaarplan.
Wij geven uitdagend onderwijs in een rijke leeromgeving	Leerkrachten nemen en krijgen professionele verantwoordelijkheid voor wat er in de groep gebeurt Leerlingen zijn betrokken bij hun eigen onderwijsproces en -activiteiten binnen hun mogelijkheden Leerstof en leermiddelen/ materialen zijn gekoppeld aan de leerlijnen en TOPP De TOPP is herijkt en aangepast en overzichten worden verbeterd		Herijking TOPP is goed op weg, het uitdagende onderwijs wordt gemonitord door de IB
Er zijn branchegerichte opleidingsmogelijkheden	De teamleden zijn opgeleid om branchegerichte cursussen te kunnen geven (schoonmaak en horeca)		Horeca is afgerond, horeca start tweede helft 2020

Veiligheid

Ambitie	Doelen		
Ons veiligheidsbeleid is dekkend, actueel en geïmplementeerd	Veiligheidsplan is vastgesteld Protocollen zijn actueel en bekend bij de medewerkers en goed vindbaar Wij hebben zicht op en leren van incidenten		Er is een nieuw RI&E, het veiligheidsplan wordt hieraan aangepast.
Onze medewerkers voelen zich veilig	Er zijn duidelijke afspraken, normen en criteria over omgangsvormen en probleemgedrag		Er is een vragenlijst "veiligheid" afgenomen, de resultaten zijn opgenomen in het KMS.
Onze leerlingen voelen zich veilig	De veiligheid van leerlingen komt tijdens iedere leerlingbespreking aan de orde		De vragenlijst veiligheid leerlingen en ouders is afgenomen, de resultaten zijn opgenomen in het KMS.
Ouders voelen zich gehoord	In de oudergesprekken wordt specifiek aandacht besteed aan het gevoel van veiligheid van ouders en leerlingen.		HGW-gesprekken zijn ingevoerd waarin de leerling centraal staat.

3.1.3 Ontwikkelingen

De focus op uitstroom en uitstroombestendiging vanuit de inspectie heeft zijn weerslag gehad op het beleid voor onderwijskwaliteit. Het bestuur heeft een externe deskundige ingehuurd die via LECSO bekend is met de kwaliteitsontwikkeling binnen het speciaal onderwijs. De kwaliteitsnorm speciaal onderwijs is het referentiekader van waaruit nu wordt gewerkt. Het bestuur hanteert een kwaliteitsmanagementsysteem waarin de PDCA-cyclus leidend is.

3.1.4 Onderwijsresultaten

Voor onze onderwijsresultaten verwijzen we naar scholenopdekaart.nl.

3.1.5 Internationalisering

Het thema internationalisering is voor het ZML onderwijs niet relevant, er is geen beleid op dit thema.

3.1.6 Inspectie

Naar aanleiding van het inspectiebezoek in 2017 heeft in 2019 een vervolgbezoek plaatsgevonden. Dit bezoek heeft niet geleid tot aanvullende opmerkingen. Het reguliere 4-jaars toezicht blijft van toepassing.

3.1.7 Visitatie

Tot op heden neemt het bestuur geen deel aan bestuurlijke visitaties.

3.1.8 Passend onderwijs

De school biedt uitermate gespecialiseerd onderwijs aan een speciale doelgroep. Derhalve wordt passend onderwijs geboden aan alle leerlingen op individueel niveau.

De middelen die we ontvangen uit toelaatbaarheidsverklaringen via de samenwerkingsverbanden stellen ons in staat het onderwijs optimaal op individueel niveau in te richten. We maken hierbij gebruik van specifieke arrangementen:

- Regulier ZML onderwijs
- Extra begeleiding
- Auti
- Intensieve begeleiding.

Met deze arrangementen nemen wij een belangrijke plaats in, in het Rotterdamse onderwijsveld voor passend onderwijs.

3.2 Personeel & professionalisering

3.2.1 Doelen en resultaten

Het bestuur heeft zich op het gebied van personeel de volgende doelen gesteld:

Ambitie	Doelen		
Op onze school werken competente, professionele medewerkers	Er is een geactualiseerd functieboek met bijbehorende competenties Wij leren van elkaar en elkaars ervaringen		Functieboek was afgerond en vastgesteld, de nieuwe cao zorgt ervoor dat er weer veranderingen doorgevoerd moeten worden.

	DDGC is herijkt en geïmplementeerd		
Iedereen binnen onze school is bekend met en aanspreekbaar op zijn eigen bijdrage aan de kwaliteit en ontwikkeling van de school	Het managementstatuut is passend, werkbaar en leidt tot effectief bestuur en toezicht Elke medewerker is zich bewust van zijn of haar rol en taken Wij geven, vragen en ontvangen professionele feedback en gebruiken dit om onszelf en onze processen te verbeteren		Het kwaliteitsmanagementsysteem staat centraal in de kwaliteitsontwikkeling voor bestuur, directie en team. Het team participeert in de audits en in de werkgroepen die gericht zijn op de diverse thema's
Onze interne en externe communicatie draagt bij aan verduidelijking, verantwoording en transparantie	Wij communiceren intern en extern effectief en doelmatig Ouders worden betrokken bij de ontwikkelingen van hun kind		Voor Parro is positief in de communicatie. De oudergesprekken zijn HGW-gesprekken waar de ontwikkeling van het kind centraal staat.

3.2.2 Ontwikkelingen

De toenemende druk op personeel als gevolg van het lerarentekort zal een impact hebben op het personeelsbeleid. Op dit moment zijn er nog geen concrete maatregelen genomen. De gemeente Rotterdam stelt voor 2020 middelen beschikbaar om te investeren in "anders organiseren" en het opleiden van leraren.

3.2.3 Uitkeringen na ontslag

In het kader van het integraal personeelsbeleid wordt er terughoudend personeel ingezet, zodat risico's zo veel mogelijk worden voorkomen. Verder wordt er jaarlijks een leerling prognose gemaakt, die zicht geeft op de te verwachte ontwikkeling m.b.t. leerlingaantallen. In 2019 zijn geen personeelsleden gedwongen vertrokken.

Het beleid is er dan ook op gericht om ontslagen te voorkomen door zowel de kwaliteit als de kwantiteit te beheersen.

3.2.4 Aanpak werkdruk

Begin 2018 sloten het kabinet, de vakbonden en de PO-raad het werkdrukakkoord. Elke school heeft hiervoor via het bestuur een bedrag van € 155 per leerling ontvangen. Voor de Martinusstichting was voor schooljaar 2018/2019 € 32.354 beschikbaar.

Alle collega's zijn in de gelegenheid gesteld om ideeën aan te leveren en op ideeën te reageren. Deze ideeën liepen uiteen van extra schoonmaak, laptops tot extra ondersteuning in de klas.

Alle ideeën zijn serieus bekeken en gewogen en uiteindelijk Het idee van het roostervrij maken van collega's kwam een aantal keren terug, in diverse vormen. Dit wordt duidelijk door velen gezien als een adequaat middel om de werkdruk te verminderen.

Daarom is het volgende voorstel gedaan aan de MR: ieder teamlid wordt bij een fulltime functie 3 werkdagen per jaar in staat gesteld om roostervrije activiteiten te ontplooiën. Dit wordt bij parttimers berekend naar rato van de werktijdfactor.

Dit voorstel is verwerkt in een bestedingsplan: vanuit het budget is personeel toegevoegd aan de vervangingspool. Dit plan is besproken met de medezeggenschapsraad, die hiermee heeft ingestemd.

Het budget werkdrukvermindering wordt daardoor besteed aan personeel dat speciaal hiervoor is aangenomen en leidt tot werkdrukvermindering bij het bestaande personeel.

3.2.5 Strategisch personeelsbeleid

De verdeling van taken en bevoegdheden tussen het bestuur en de directie van de school zijn beschreven in het (wettelijk vereiste) directiestatuut van de Martinusstichting. De taken en verantwoordelijkheden van onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel zijn vastgelegd in een taak- of functieomschrijving. Tevens wordt gewerkt met competentieprofielen. Door de invoering van het IPB (integraal personeelsbeleid) zijn taakomschrijvingen en profielen voortdurend aan verandering onderhevig.

In het IPB wordt gewerkt met een gesprekcyclus:

Binnen de school is een procedure 'introductie en begeleiding van nieuw personeel'. Daarbij wordt rekening gehouden met de type functie en/of betrokkene (opnieuw) beginnend of ervaren is; tijdens de introductieperiode is er sprake van een begeleidingsgesprek en PIP. Voor stagiaires en leraren in opleiding is een aparte procedure.

Over de samenstelling van de formatie, de inzet van personeel, bekostigd uit dit formatiebudget, wordt verantwoording afgelegd in het formatieplan. Dit plan wordt jaarlijks geactualiseerd.

Naast het formatiebudget ontvangt de school jaarlijks een budget voor personeelsbeleid, dat moet worden ingezet voor personele doeleinden. Uit dit budget wordt o.a. het betaald ouderschapsverlof, teamactiviteiten en nascholing van het personeel betaald.

Er zijn op de scholen 4 interne begeleiders (2,2 fte) die zich bezighouden met de begeleiding van personeel en de interne schoolontwikkeling.

3.3 Huisvesting & facilitair

3.3.1 Doelen en resultaten

In ons strategisch beleidsplan hebben we als ambitie gedefinieerd: Ons schoolgebouw ziet er aantrekkelijk uit en voldoet aan de eisen van de tijd. De inrichting en kwaliteit van het gebouw dragen bij aan de kwaliteit van het onderwijs in algemene zin. De buitenruimte om het gebouw biedt veel ruimte om te kunnen ontspannen en te kunnen ontdekken, voor elke leeftijd een eigen ruimte die past bij de ontwikkeling van die leeftijd

Dankzij de nieuwbouw in 2015 voldoet het huidige gebouw met buitenruimte zeer goed. Om de kwaliteit en functioneren van het gebouw ook voor de toekomst te waarborgen hebben we een aantal aandachtspunten gedefinieerd:

Doel	Toelichting	Status
Warmte- en koudeopslag	Realiseren van klimaatbeheersing door middel van WKO in samenwerking met onze huisvestingspartners	Gerealiseerd
Beheersovereenkomst	Vastleggen afspraken met partners (Pameijer en Bijdehand)	Concept
Schoonmaakovereenkomst	Realiseren van een nieuwe overeenkomst voor schoonmaak in verband met pensionering huidige medewerkers	Gereed
Vastleggen afspraken buitenonderhoud	Met de gemeente Rotterdam is tijdens de bouw al afgesproken dat buitenonderhoud voor rekening van de gemeente zal komen. Dit in verband met de te verwachten hoge kosten van onderhoud aan de gevels. De Martinusstichting betaalt hiervoor een vaste bijdrage.	Gereed

3.3.2 Ontwikkelingen

Ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid hebben een belangrijke invloed op het beleid, resulterend in de investering in de WKO. Dit ondanks het feit dat de gemeente Rotterdam, eigenaar van het pand, heeft besloten geen middelen hiervoor beschikbaar te stellen.

3.3.3 Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen

Wat betreft duurzaamheid zijn de volgende ontwikkelingen te melden:

- Gedurende 2019 is de investering in de WKO (Warmte-/Koude opslag) in gebruik genomen, waarmee we verwachten het gebruik van gas enorm te verlagen.
- We zijn bezig met plannen voor het plaatsen van zonnepanelen in 2020.

Op het gebied van MVO hebben we in ons inkoopbeleid het volgende opgenomen: “De Martinusstichting [...] wil als een maatschappelijke onderneming de doelen van de school en de wensen van de maatschappij op elkaar afstemmen en bijdragen aan gezonde bedrijfsprocessen door zuinig, kostenbewust, doelmatig en duurzaam te handelen en flexibel in te spelen op veranderingen

in de maatschappij. Uitgangspunt is het continu verbeteren van de inkoopprocessen en het inkoopresultaat.”

3.4 Financieel beleid

3.4.1 Doelen en resultaten

In ons strategisch beleidsplan hebben we als ambitie gedefinieerd: We willen een verantwoord financieel beleid voeren waarbij we onze financiële middelen inzetten om onze ambities te verwezenlijken, maar tegelijkertijd de continuïteit van onze school veiligstellen. Ons eigen vermogen is gezond en dat willen we zo houden. Dat betekent dat we ieder jaar 'op nul' begroten en de realisatie hier – over meerdere jaren gerekend – mee in lijn moet zijn. De financiële middelen die wij van het Rijk en andere lokale overheden ontvangen kunnen volledig worden aangewend. Bij het aanwenden geven we prioriteit aan het primair proces: het bieden van kwalitatief goed onderwijs. We hebben een transparant systeem van financiële planning en controle.

Doel	Toelichting	Status
Voldoende weerstandsvermogen	Op basis van de risicoanalyse is het eigen vermogen als risicobuffer voor onvoorziene gebeurtenissen ten minste 22% van de baten	Gehaald
Op nul begroten	Om de continuïteit te borgen, begroten we 'op nul'. Gewenste beleidskeuzes mogen er niet toe leiden dat de resultaten negatief worden.	Gehaald
Positief resultaat	Zowel begroting als realisatie houden we op of boven nul.	Gehaald

3.4.2 Ontwikkelingen

Afgezien van de conclusies uit hoofde van risicomanagement zijn er geen relevante toekomstige ontwikkelingen die van invloed zijn op het financieel beleid.

3.4.3 Treasury

De Martinusstichting heeft in 2016 een nieuwe treasurywet opgesteld, dat op 13 februari 2017 is vastgesteld. Dit wet voldoet aan de aan de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016'. In 2019 is conform het wet gehandeld.

In het treasurywet is bepaald binnen welke kaders instellingen voor onderwijs hun financierings- en beleggingsbeleid dienen in te richten. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed.

De Stichting heeft een zeer terughoudend financieel beleid gevoerd. Er is gebruik gemaakt van spaarrekeningen. De tegoeden op deze rekeningen zijn direct opeisbaar. De bankrekeningen van de stichting zijn ondergebracht bij de Rabobank. Deze bank voldoet aan de criteria zoals opgenomen in het wet en de regeling.

3.4.4 Allocatie middelen

De Martinusstichting is een zogenaamde éénpitter: hoewel verdeeld in een SO en VSO sectie, valt onder de stichting 1 school. De allocatie van middelen is derhalve niet van toepassing.

3.4.5 *Onderwijsachterstandenmiddelen*

De Martinusstichting is een zogenaamde éénpitter: hoewel verdeeld in een SO en VSO sectie, valt onder de stichting 1 school. De verantwoording van de verdeling van achterstandsmiddelen is derhalve niet van toepassing.

Gezien het aantal nationaliteiten en culturele achtergronden, heeft het bestuur ervoor gekozen de OAB middelen in te zetten op groepsformatie.

3.5 *Risico's en risicobeheersing*

3.5.1 *Interne risicobeheersingssysteem*

Een integraal en effectief risicobeheersysteem is van groot belang voor de Martinusstichting. Het omvat het identificeren en beoordelen van risico's en het formuleren en uitvoeren van beheersmaatregelen. Risicobeheersing is gericht op het bewaken van solvabiliteit en daarmee de continuïteit van de stichting, waarbij we nauwlettend monitoren dat onze risico's binnen de vastgestelde risicobereidheid vallen. Binnen de Martinusstichting is het bestuur eindverantwoordelijk voor de effectieve werking van het risicobeheersysteem. Specifieke taken op het gebied van risicobeheersing kunnen worden gedelegeerd naar andere functionarissen maar het bestuur blijft verantwoordelijk voor het bepalen van de risicobereidheid van de stichting.

Risicobereidheid en risicotolerantie zijn belangrijke afwegingen in onze aanpak. Sinds 2014 zijn we gestructureerd aan de slag gegaan om belangrijke risico's te identificeren en beoordelen. Door expliciet risicotoleranties vast te stellen, bepalen wij de risicobereidheid voor deze zogenaamde "top risks".

In het belang van onze continuïteit zijn wij erop gebrand om te allen tijde voldoende kapitaalbuffers aan te houden. We monitoren onze kapitaalpositie nauwgezet en voeren jaarlijks stress tests uit. Dit stelt ons in staat om proactief te anticiperen op veranderende omstandigheden. De Martinusstichting heeft een gezonde kapitaalpositie en voldoet per 31 december 2018 aan zowel de interne doelstellingen als de extern gedefinieerde normen door de commissie Don.

3.5.2 *Belangrijkste risico's en onzekerheden*

De belangrijkste risico's kunnen als volgt worden onderverdeeld:

- **Marktrisico:** onder marktrisico verstaan we het risico dat het eigen vermogen negatief worden beïnvloed door bijvoorbeeld veranderingen in aandelenkoersen, rentestanden, wisselkoersen en vastgoedprijzen. De Martinusstichting heeft in 2019 geen directe blootstelling aan marktrisico's.
- **Kredietrisico:** dit betreft het risico dat een wederpartij of debiteur niet (volledig) aan zijn betalingsverplichtingen jegens de Martinusstichting kan voldoen, uitmondend in een verlies. Eind 2019 is er geen sprake van kredietrisico's.
- **Liquiditeitsrisico:** het liquiditeitsrisico omvat het risico dat niet aan de huidige of toekomstige betalingsverplichtingen kan worden voldaan als gevolg van niet goed op elkaar afgestemde ingaande en uitgaande kasstromen. De Martinusstichting heeft eind 2019 een gezonde liquiditeitspositie, waardoor het liquiditeitsrisico zeer beperkt is, en maakt een cashflow plan met

als doel ervoor te zorgen dat er voldoende liquide activa aangehouden worden voor de korte en lange termijn.

- Operationeel risico: onder operationele risico's verstaan wij risico's die het gevolg zijn van menselijk falen, het falen van processen en systemen en van eenmalige gebeurtenissen zoals fraude, IT-storingen en rechtszaken. Ook het onjuiste gebruik van vertrouwelijke informatie en het niet voldoen aan wet- en regelgeving, het zogenoemde compliance-risico, vallen hieronder. Operationeel risicomanagement is gestoeld op 'risk and control self assessments' (RCSA), waarmee we sinds 2014 aan de slag zijn gaan. Het doel hiervan is het identificeren en wege van belangrijke operationele risico's. Bovendien moet zeker gesteld worden dat risicomitigerende maatregelen (inclusief 'key controls') genomen worden en dat de opzet voldoende robuust is. In 2019 hebben we de risico kaarten opnieuw beoordeeld en geactualiseerd.
- Reputatierisico: dit is het risico van financieel nadeel als gevolg van reputatieschade. Bij alle nieuwe activiteiten wordt nagegaan of deze potentieel reputatiegevoelig zijn.

4. Verantwoording financiën

Net als in 2018, is 2019 met een positief resultaat afgesloten. De financiële positie van de Martinusstichting is zeer goed.

4.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

4.1.1 Leerlingen

	Vorig jaar (T-1)	Verslag jaar (T)	T+1	T+2	T+3
SO ZMLK	60	62	62	62	62
SO MG	42	40	40	40	40
Aantal leerlingen SO	102	102	102	102	102
VSO ZMLK	53	65	65	65	65
VSO MG	55	49	49	49	49
Aantal leerlingen VSO	108	114	114	114	114
Totaal aantal leerlingen	210	216	216	216	216

Gedurende 2019 hebben we alle arrangementen uitgebreid beschreven en in principe is de school volledig bezet. Gezien de wachtlijsten verwachten we de komende jaren gelijkblijvende leerlingaantallen.

4.1.2 FTE

Aantal FTE	Vorig jaar (T-1)	Verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3
Bestuur / management	2,0	2,9	2,9	2,9	2,9
Onderwijzend personeel	33,1	35,6	35,6	35,6	35,6
Ondersteunend personeel	39,0	39,8	39,8	39,8	39,8
Totaal	74,1	78,3	78,3	78,3	78,3

Hoewel tot op heden alle vacatures tijdig ingevuld konden worden, merken we dat het lerarentekort ook zijn weerslag heeft op de inzet van personeel. Door een aantrekkelijke werkgever te zijn en door aan te sluiten bij lokale initiatieven, zorgt het schoolbestuur dat de bezetting op orde blijft.

4.2 Staat van baten en lasten en balans

4.2.1 Staat van baten en lasten

De begroting van 2019 liet een positief resultaat zien van € 1.912. Uiteindelijk resulteert een positief resultaat in boekjaar 2019 van € 15.500: een verschil van € 13.588 met de begroting. Het positief resultaat over het boekjaar 2018 bedroeg € 147.660.

	Vorig jaar (T-1)	Begroting verslagjaar (T)	Realisatie verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3	Vershil verslagjaar t.o.v. begroting	Vershil verslagjaar t.o.v. vorig jaar
BATEN								
Rijksbijdragen	5.437.329	5.511.224	5.597.039	5.508.420	5.493.246	5.505.457	85.815	159.710
Overige overheidsbijdragen en subsidies	14.308	2.512	35.473	10.000	11.269	12.869	32.961	21.165
Baten werk in opdracht van derden	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige baten	87.331	23.967	27.976	36.271	36.634	37.000	4.009	-59.355
TOTAAL BATEN	5.538.968	5.537.703	5.660.488	5.554.691	5.541.149	5.555.326	122.785	121.520
LASTEN								
Personeelslasten	4.800.797	4.828.690	5.091.984	4.934.510	4.943.495	4.970.194	263.294	291.187
Afschrijvingen	148.728	203.678	157.738	162.669	146.084	134.047	-45.940	9.010
Huisvestingslasten	120.568	184.807	47.359	186.874	183.743	180.581	-137.448	-73.209
Overige lasten	321.725	323.717	348.396	275.670	272.908	275.638	24.679	26.671
TOTAAL LASTEN	5.391.818	5.540.892	5.645.477	5.559.723	5.546.231	5.560.459	104.585	253.659
SALDO								
Saldo baten en lasten	147.150	-3.189	15.011	-5.032	-5.082	-5.133	18.200	-132.139
Saldo financiële baten en lasten	510	5.101	489	5.032	5.082	5.133	-4.612	-21
Saldo buitengewone baten en lasten	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAAL RESULTAAT	147.660	1.912	15.500	0	0	0	13.588	-132.160

Het resultaat ten opzichte van de begroting is hoger, door:

- Hogere rijksbijdragen van 86k: door de regeling bijzondere en aanvullende bekostiging PO/VO uit het herfstakkoord 2019 (21k), waarvoor de lasten in 2020 gemaakt zullen worden en door de ontvangen (niet-begrote) lerarenbeurzen (43k), waar ook opleidingskosten tegenover staan.
- Hogere overige (gemeentelijke) overheidsbijdragen van 33k: door de ontvangst van welkomstprijzen voor nieuwe leerkrachten van buiten Rotterdam (24k), die zijn doorbetaald aan het betreffende personeel, en door de deelname aan de leerrecht-pilot waarvoor we een bijdrage van 9k ontvingen. Hier staan ook personele lasten tegenover
- Hogere personele lasten van 263k: naast de hogere lasten voor opleidingen, welkomstprijzen en de pilot leerrecht, is het aantal FTE in 2019 toegenomen.
- Afschrijvingslasten blijven 46k achter op de begroting door vertragingen van geplande investeringen, door het uitblijven afspraken met onze partners in Maximaal over deze investeringen. Eind 2019 zijn de investeringen in de WKO gerealiseerd en hebben de partners hun bijdrage hierin alsnog voldaan. Daarnaast hebben we voor de investering in een nieuwe bus een niet-begrote sponsorbijdrage ontvangen.
- De huisvestingslasten zijn 137k lager dan begroot, onder andere doordat een oude reservering voor huisvestingslasten voor de Gemeente Rotterdam van 123k niet meer nodig is.
- Overige instellingslasten zijn 25k hoger dan begroot, door onder andere niet-begrote uitgaven voor detachering van leerlingen (28k). De betreffende leerlingen stonden bij ons ingeschreven, maar het onderwijs werd in projectvorm door een ander bestuur georganiseerd, gericht op een betaalde baan in een ziekenhuis.
- Lagere financiële baten door de lage opbrengsten op spaargelden.

Het resultaat ten opzichte van 2018 is lager, door:

- Enerzijds hogere baten door de hogere rijksbijdragen OCenW en de bijbehorende hogere personele lasten door loonsverhogingen, deels gecompenseerd door lagere ontvangen gelden van samenwerkingsverbanden voor groeibekostiging.
- Anderzijds hogere personeelslasten door de genoemde loonsverhogingen en groei van het aantal FTE, alsmede hogere scholingskosten.
- Licht gestegen afschrijvingskosten als gevolg van investeringen in 2019
- Gedaalde huisvestingslasten (73k), vooral als gevolg van de vrijval van de reservering voor huisvestingslasten bij de gemeente van 123k
- Toename van de overige lasten met 27k door de eerdergenoemde niet-begrote uitgaven voor detachering van leerlingen (28k).

Meerjarig zijn de volgende posten opvallend:

- De baten en personeelslasten zijn berekend op basis van de bekende gegevens in oktober 2019. Inmiddels zijn salarisverhogingen afgesproken en zullen zowel de opbrengsten als personeelslasten hoger uitvallen. Onze verwachting is dat het effect per saldo nihil zal zijn.
- Huisvestings- en overige lasten zijn gebaseerd op de huidige lasten exclusief incidentele posten.
- In de overige lasten is rekening gehouden met besparingen op leermiddelen en de beëindiging van de detacheringskosten.

4.2.2 Toelichting Covid-19 en continuïteit

Als gevolg van het uitbreken van de Covid-19 crisis is een onzekere situatie ontstaan. Deze onzekerheid wordt mede veroorzaakt door maatregelen welke door de overheid worden ingesteld om de verspreiding van het Covid-19-virus te beperken. Het effect op de instelling en de vraag of dit op termijn kan leiden tot continuïteitsproblemen is onduidelijk. De overheid heeft steunmaatregelen aangekondigd, echter de exacte uitvoering en uiteindelijke afwikkeling hiervan is ook nog onduidelijk. Hierdoor bestaat er een onzekerheid die naar onze inschatting niet van materieel belang is op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden van de instelling. Gezien de bijzondere situatie rondom het Covid-19-virus in combinatie met de branche waarin de instelling zich bevindt en de steun die door de overheid is uitgesproken, verwachten wij geen continuïteitsissue op deze grond voor de instelling. Wij zijn dan ook van mening dat de waarderingsgrondslagen op basis van continuïteit kunnen worden gehandhaafd. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de instelling.

Hoewel onzeker zijn wij op dit moment niet van mening dat de gevolgen van het Covid-19-virus een materieel negatief effect zullen hebben op onze financiële conditie of liquiditeit.

4.2.3 Balans in meerjarig perspectief

	Realisatie vorig jaar (T-1)	Realisatie verslagjaar (T)	Begroting T+1	Begroting T+2	Begroting T+3
ACTIVA					
VASTE ACITVA					
Immateriële vaste activa					
Materiële vaste activa	995.375	965.958	917.707	844.221	770.735
Financiële vaste activa					
Totaal vaste activa	995.375	965.958	917.707	844.221	770.735
VLOTTENDE ACTIVA					
Voorraden					
Vorderingen	423.962	434.617	405.000	405.000	405.000
Kortlopende effecten					
Liquide middelen	737.783	757.160	747.814	821.301	894.787
Totaal vlottende activa	1.161.745	1.191.777	1.152.814	1.226.301	1.299.787
TOTAAL ACTIVA	2.157.120	2.157.735	2.070.522	2.070.522	2.070.522
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve	1.403.464	1.418.965	1.370.728	1.370.728	1.370.728
Bestemmingsreserves					
Overige reserves en fondsen					
Totaal eigen vermogen	1.403.464	1.418.965	1.370.728	1.370.728	1.370.728
VOORZIENINGEN	108.731	138.844	100.000	100.000	100.000
LANGLOPENDE SCHULDEN	3.039	2.746	5.000	5.000	5.000
KORTLOPENDE SCHULDEN	641.886	597.180	594.794	594.794	594.794
TOTAAL PASSIVA	2.157.120	2.157.735	2.070.522	2.070.522	2.070.522

Met betrekking tot de afzonderlijke balansposten kan het volgende vermeld worden:

- De **materiële vaste activa** zijn met 30k afgenomen, door enerzijds de afschrijvingen 158k en anderzijds 128k investeringen in de WKO (netto 47k, na aftrek bijdragen Pameijer en Bijdehand van 118k), 2 bussen (netto 38k na aftrek sponsorbijdrage van 23k), ICT (16k) en overig (28k).
- **Vorderingen** zijn met 11k toegenomen, onder andere als gevolg van een vordering op de belastingdienst inzake de BPM uit hoofde van de aanschaf van een nieuwe bus ultimo 2019 (21k).
- De **liquiditeit** is licht toegenomen met 19k door het positieve jaarresultaat, gecorrigeerd voor afschrijvingen en mutaties in vorderingen en schulden.
- Het **Eigen Vermogen** is toegenomen door het positieve jaarresultaat.

- De **voorzieningen** zijn toegenomen met 30k door een dotatie aan de voorziening voor jubileumuitkeringen en een dotatie aan de voorziening voor verlofsparen en sabbatical leave (duurzame inzetbaarheid).
- **Kortlopende schulden** zijn gedaald met 45k, als gevolg van diverse kleine mutaties en de vrijval van de resterende reservering voor huisvesting met de gemeente Rotterdam van 123k.

4.3 Financiële positie

4.3.1 Kengetallen

Kengetal	Realisatie Vorig jaar (T-1)	Realisatie Verslagjaar (T)	Begroting T+1	Begroting T+2	Begroting T+3	Signalering
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	70%	72%	71%	71%	71%	Ondergrens 30%
Liquiditeit	1,81	2,00	1,94	2,06	2,19	Ondergrens 0,75
Huisvestingsratio	2,5%	1,1%	3,8%	3,7%	3,7%	Bovengrens 10%
Weerstandvermogen	25%	25%	25%	25%	25%	Ondergrens 5%
Rentabiliteit	2,7%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	Ondergrens -10%

4.3.2 Reservepositie

Op basis van de uitgevoerde risico-inventarisatie heeft het bestuur een ondergrens voor haar reserves bepaald op 22% van de baten, ofwel € 1.250.000. Ultimo 2019 beschikt de Martinusstichting over een bedrag van € 1.419.000 aan reserves en daarmee is de reservepositie van de Martinusstichting op het gewenste niveau; er is een relatief beperkt bedrag aan “vrij besteedbaar” vermogen. De Martinusstichting moet daarom de financiële doelstellingen goed bewaken en streeft naar een nulresultaat.

5. Jaarrekening

5.1 Grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaatbepaling

5.1.1 Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in gehele euro's.

Activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

5.1.2 Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

5.1.3 Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

5.1.4 Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen.

Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

5.1.5 Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

5.1.6 Grondslagen Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings termijn in maanden	afschrijvings percentage per jaar	activerings grens in €
Gebouwen en terreinen	480	2.5	2.000
Inventaris	60	20	2.000
ICT	60	20	2.000
Leermiddelen	60-120	20-10	2.000
Vervoermiddelen	60	20	2.000

Gebouwen

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting.

Terreinen

Terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

5.1.7 Vlottende activa

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.1.8 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve(s) en bestemmingsreserve(s).

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Omschrijving	Doel	Beperkingen	EUR
- Algemene reserve privaot	dekking eventuele tekorten op het private deel van de exploitatie	door bestuur, alleen verwerking resultaat bestuur	1.233.270

5.1.9 Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voor het contant maken van de waarde van de voorziening wordt gerekend met een rekenrente welke voor eind 2019 wordt bepaald. De berekening is als volgt:

Rekenrente = Wettelijke rente (bron: DNB) -/- Inflatie (bron: CBS).

Voor 2019 wordt er gerekend met een rekenrente van -0,70%. Waarbij de waarde voor de wettelijke rente vastgesteld is op 2,00% en de uitgangswaarde voor de inflatie 2,70% is.

Jubileumuitkeringen

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Daarnaast wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt opgenomen tegen de contante waarde van de gespaarde uren per einddatum verslagperiode, voor personeelsleden ouder dan 57 jaar waarbij een opnameplan is overeengekomen voor een looptijd van maximaal 5 jaar. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de opnamekans.

5.1.10 Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Onder deze post valt onder meer vooruitontvangen investeringssubsidies. Deze subsidies moeten zichtbaar in mindering gebracht worden op de materiële vaste activa of als schuld gepresenteerd worden onder vooruitontvangen investeringssubsidies.

5.1.11 Leasing

Operationele leasing

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

5.1.12 Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

5.1.13 Grondslag staat van baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserve(s) die door het bestuur is/ zijn bepaald.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De Stichting heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen.

De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Pensioenregeling

Nederlandse pensioenregelingen:

De instelling heeft op de balans geen eigen pensioenvoorziening opgenomen. De instelling is volgens de cao PO aangesloten bij het ABP. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- pensioengevende salarisgrondslag is middelloon
- er heeft in 2019 geen indexatie plaatsgevonden
- de dekkingsgraad van het ABP was per 31-12-2019 97,80%
- overige kenmerken zijn te vinden op www.abp.nl

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

5.1.14 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

5.1.15 Grondslagen kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Kredietrisico

De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal voldoen aan het treasurybeleid.

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico. Verkoop vindt plaats aan afnemers die voldoen aan de kredietwaardigheidstoets van de instelling. Verkoop vindt plaats op basis van krediettermijnen tussen de 8 en 60 dagen. Voor grote leveringen kan een afwijkende krediettermijn van toepassing zijn. In dat geval worden aanvullende zekerheden gevraagd, waaronder garantiestellingen.

5.2 Balans per 31 december 2019, vergelijkende cijfers per 31 december 2018 (na verwerking resultaatbestemming)

		31-12-2019		31-12-2018	
		€	€	€	€
1	ACTIVA				
1.1	Vaste activa				
1.1.2	Materiële vaste activa	965.958		995.375	
	<i>Totaal vaste activa</i>		965.958		995.375
1.2	Vlottende activa				
1.2.2	Vorderingen	434.617		423.962	
1.2.4	Liquide middelen	757.160		737.783	
	<i>Totaal vlottende activa</i>		1.191.777		1.161.745
	TOTAAL ACTIVA		2.157.735		2.157.120
2	PASSIVA				
2.1	Eigen vermogen	1.418.965		1.403.465	
2.2	Voorzieningen	138.844		108.731	
2.3	Langlopende schulden	2.746		3.039	
2.4	Kortlopende schulden	597.180		641.885	
	TOTAAL PASSIVA		2.157.735		2.157.120

5.3 Staat van baten en lasten 2019, vergelijkende cijfers 2018

	2019	Begroot 2019	2018
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCW	5.597.039	5.511.224	5.437.329
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	35.473	2.512	14.308
3.5 Overige baten	<u>27.976</u>	<u>23.967</u>	<u>87.331</u>
Totaal baten	5.660.488	5.537.703	5.538.968
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	5.091.984	4.828.690	4.800.797
4.2 Afschrijvingen	157.738	203.678	148.728
4.3 Huisvestingslasten	47.359	184.807	120.568
4.4 Overige lasten	<u>348.396</u>	<u>323.717</u>	<u>321.725</u>
Totaal lasten	5.645.477	5.540.892	5.391.818
Saldo baten en lasten *	15.011	-3.189	147.150
5.1 Financiële baten	489	5.101	510
5.2 Financiële lasten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Saldo financiële baten en lasten	489	5.101	510
Nettoresultaat *	15.500	1.912	147.660
* (-/- is negatief)			

5.3.1 (Voorstel) bestemming van het resultaat

Een (voorstel) bestemming van het resultaat is opgenomen na de toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten.

5.4 Kasstroomoverzicht 2019, vergelijkende cijfers 2018

	Ref.	2019	2018
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Saldo baten en lasten		15.011	147.150
Aanpassingen voor:			
- Afschrijvingen	4.2	157.738	148.728
- Mutaties voorzieningen	2.2	<u>30.112</u>	<u>8.489</u>
		187.850	157.217
Veranderingen in vlottende middelen:			
- Vorderingen	12.2	-10.676	-95.787
- Kortlopende schulden	2.4	<u>-44.691</u>	<u>-25.272</u>
		-55.367	-121.059
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			
Ontvangen interest	6.1	510	1.024
Betaalde interest	6.2	<u>-14</u>	<u>-</u>
		496	1.024
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		147.990	184.332
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in mat. vaste activa	1.1.2	-128.321	-48.800
Desinvesterings in materiële vaste activa		<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-128.321	-48.800
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Aflossing langlopende schulden	2.3	<u>-292</u>	<u>-600</u>
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-292	-600
Mutatie liquide middelen	1.2.4	19.377	134.932
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:			
Stand liquide middelen per 1-1		737.783	602.851
Mutatie boekjaar liquide middelen		<u>19.377</u>	<u>134.932</u>
Stand liquide middelen per 31-12		757.160	737.783

5.5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

5.5.1 1. Activa

1.1 Vaste activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	Gebouwen	Terreinen	Inventaris en apparatuur	Overige materiële vaste activa	Totaal materiële vaste activa
Stand per 01-01-2019					
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	214.793	173.598	1.066.928	169.932	1.625.251
Cum. afschrijvingen en waardeverminderingen	27.247	15.680	483.323	103.627	629.877
Materiële vaste activa per 01-01-2019	187.546	157.919	583.605	66.305	995.375
Verloop gedurende 2019					
Investeringen	46.864	12.500	22.479	46.477	128.321
Afschrijvingen	10.057	4.314	126.492	16.875	157.738
Mutatie gedurende 2019	36.807	8.186	104.013-	29.602	29.417-
Stand per 31-12-2019					
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	261.657	186.098	1.089.408	216.409	1.753.572
Cum. afschrijvingen en waardeverminderingen	37.304	19.994	609.814	120.502	787.614
Materiële vaste activa per 31-12-2019	224.353	166.104	479.594	95.907	965.958

1.2 Vlottende activa

1.2.2 Vorderingen	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
1.2.2.2 OCW		338.002		338.468
1.2.2.3 Gemeenten en GR's		49.297		-
1.2.2.10 Overige vorderingen		46.829		78.804
<i>Subtotaal vorderingen</i>			434.128	417.272
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten		-		6.182
1.2.2.14 Te ontvangen interest		489		510
<i>Overlopende activa</i>			489	6.692
Totaal vorderingen			434.617	423.964

Alle vorderingen genoemd onder 1.2.2 hebben een looptijd korter dan een jaar.

1.2.4	Liquide middelen	31-12-2019		31-12-2018	
		€	€	€	€
1.2.4.2	Tegoeden op bank- en girorekeningen	737.160		737.783	
	Totaal liquide middelen	737.160		737.783	

5.5.2 2 Passiva

2.1 Eigen Vermogen

2.1	Eigen vermogen	Stand 1-1-2018	Resultaat 2018	Overige mutaties	Stand 31-12-2018	Stand 1-1-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand 31-12-2019
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.1	Algemene reserve	23.534	147.150	-	170.684	170.684	15.011	-	185.695
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	1.232.271	510	-	1.232.781	1.232.781	489	-	1.233.270
	Totaal Eigen vermogen	1.255.805	147.660	-	1.403.465	1.403.465	15.500	-	1.418.965

De toelichting over de beperkte doelstelling(en) van de reserve(s) is/zijn vermeld in de Grondslagen.

2.2 Voorzieningen

2.2	Voorzieningen	Stand per 1-1-2019	Dotatie	Ont- trekking	Vrijval 2019	Stand per 31-12-2019	Kortlopende Deel < 1 jaar	Bedrag 1 t/m 5 jaar	Bedrag > 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1	Personele Voorzieningen								
2.2.1.2	Verlofsparen en sabbatical leave	-	4.813	-	-	4.813	-	4.813	-
2.2.1.4	Jubileumuitkeringen	108.731	37.983	12.683	-	134.031	15.133	46.331	72.566
	Totaal personele voorzieningen	108.731	42.796	12.683	-	138.844	15.133	51.144	72.566

2.3 Langlopende schulden

2.3	Langlopende schulden	Stand per 1-1-2019	Aangegane Lening in 2019	Aflossing in 2019	Stand per 31-12-2019	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rente percentage
		€	€	€	€	€	€	
2.3.7.5	Vooruitontvangen investeringsubsidies	3.039	-	292	2.746	292	2.454	0,000%
	Totaal langlopende schulden	3.039	-	292	2.746	292	2.454	

2.4 Kortlopende schulden

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2019		31-12-2018	
		€	€	€	€
2.4.4	Schulden aan OCW	-		3.753	
2.4.8	Crediteuren	69.538		56.326	
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	209.830		197.092	
2.4.10	Schulden terzake van pensioenen	64.983		52.200	
2.4.12	Overige kortlopende schulden	91.253		61.099	
	<i>Subtotaal kortlopende schulden</i>		435.604		370.470
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen	161.373		148.448	
2.4.18	Te betalen interest	203		217	
2.4.19	Overige overlopende passiva	-		122.750	
	<i>Overlopende passiva</i>		161.576		271.415
	Totaal kortlopende schulden		597.180		641.885
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekering				
2.4.9.1	Loonheffing	198.030		182.618	
2.4.9.3	Premies sociale verzekeringen	11.800		14.474	
	Totaal belastingen en premies sociale verz.		209.830		197.092
2.4.12	Overige kortlopende schulden				
2.4.12.1	Rekeningen courant	58.239		25.507	
2.4.12.4	Netto salarissen	726		2.825	
2.4.12.8	Overige schulden	32.288		32.768	
	Totaal overige kortlopende schulden		91.253		61.100

5.6 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

5.6.1 3 Baten

3.1	Rijksbijdragen	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
3.1.1.1	Rijksbijdrage OCW	5.478.234		5.357.393		5.271.266	
3.1.2.1	Overige subsidies OCW	105.248		40.017		78.796	
	Totaal Rijksbijdragen		5.583.482		5.397.410		5.350.062
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV		13.557		113.814		87.267
	Totaal Rijksbijdragen		5.597.039		5.511.224		5.437.329
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden						
3.2.2	Overige gemeentelijke bijdragen en -subsidies		35.473		2.512		14.308
	Totaal overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden		35.473		2.512		14.308
3.5	Overige baten						
	Liquidatie-uitkering REC		-		-		62.667
	Overige personeelgebonden opbrengsten	13.378		1.386		1.148	
	Inkomsten Rechtstreex	14.148		16.246		16.131	
	Inkomsten Brasserie	450		5.940		7.106	
	Overige	0		395,27		279,51	
	Totaal overige baten		27.976		23.967		87.331
	Totaal baten		5.660.488		5.537.703		5.538.968

5.6.2 4 Lasten

4.1	Personeelslasten	2019	Begroot 2019	2018
-----	------------------	------	--------------	------

	€	€	€	€	€	€
4.1.1 Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten						
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	3.630.843		4.483.427		3.457.275	
4.1.1.2 Sociale lasten	510.931		0		488.439	
4.1.1.4 Premie Participatiefonds	131.020		0		154.343	
4.1.1.4 Premies Vervangingsfonds	6.681		0		6.027	
4.1.1.3 Pensioenpremies	529.860		0		442.984	
Totaal lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		4.809.335		4.483.427		4.549.068
4.1.2 Overige personele lasten						
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	42.796		2.426		9.976	
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	0		4.959		3.798	
4.1.2.3 Overig:						
- Kosten BGZ en Arbozorg	10.346		4.139		10.815	
- Nascholing	101.841		70.062		58.320	
- Kosten uitbesteding derden	144.447		262.541		171.522	
- Overige pers gerelateerde kosten	10.594		11.035		11.123	
Totaal overige personele lasten		310.025		355.163		265.554
4.1.3 Ontvangen uitkeringen personeel						
4.1.3.3 Overige uitkeringen	27.376		9.900		13.825	
Af: Ontvangen uitkeringen personeel		-27.376		-9.900		-13.825
Totaal personele lasten		<u>5.091.984</u>		<u>4.828.690</u>		<u>4.800.797</u>

Gemiddeld aantal werknemers

Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt 103 in 2019 (2018: 98). Hieronder is de onderverdeling te vinden van het gemiddeld aantal werknemers:

	2019	2018
Bestuur/Management	2	2
Personeel primair proces	47	45
Ondersteunend personeel	54	51
Totaal gemiddeld aantal werknemers	<u>103</u>	<u>98</u>

4.2	Afschrijvingen	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2.1	Gebouwen en terreinen	14.371		17.708		13.902	
4.2.2.2	Inventaris en apparatuur	130.523		174.853		125.586	
4.2.2.3	Leermiddelen en Overige materiële vaste activa	12.844		11.116		9.240	
	Totaal afschrijvingen		157.738		203.677		148.728
4.3	Huisvestingslasten	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
4.3.1	Huur	2.175		807		500	
4.3.3	Onderhoudslasten (klein onderhoud)	102.094		84.519		68.019	
4.3.4	Energie en water	45.117		7.994		18.302	
4.3.5	Schoonmaakkosten	21.438		32.590		30.961	
4.3.6	Belastingen en heffingen	26.877		34.000		3.104	
4.3.8.1	Overige: tuinonderhoud	20.077		22.897		17.939	
4.3.8.2	Overige: bewaking/beveiliging	1.011		2.000		1.979	
4.3.8.3	Overige huisvestingslasten	-171.430		-		-20.236	
	Totaal huisvestingslasten		47.359		184.807		120.568

Onder de Onderhoudslasten (klein onderhoud) is onder andere de bijdrage voor buitenonderhoud aan de gemeente Rotterdam opgenomen. Met de betaling van een jaarlijkse bijdrage zal de uitvoering van het buitenonderhoud en de bijbehorende risico's volledig voor rekening van de gemeente komen.

4.4	Overige lasten	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1	Administratie en beheerslasten	48.979		32.143		39.240	
4.4.2	Inventaris en apparatuur	19.652		6.805		8.956	
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen	106.621		115.339		103.899	
4.4.5	Overige	173.144		169.430		169.630	
	Totaal overige lasten		348.396		323.717		321.725

Separate specificatie kosten instellingsaccountant

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants honoraria (reeds onderdeel van 4.4.1) ten laste van het resultaat gebracht:

	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
4.4.1.1.1 Controle van de jaarrekening		<u>3.755</u>		<u>3.698</u>		<u>3.545</u>
		<u>3.755</u>		<u>3.698</u>		<u>3.545</u>

Honoraria met betrekking tot de werkzaamheden

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de Stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting. Bovenstaande accountants honoraria zijn verwerkt op basis van het facturenstelsel.

4.4.5	Overige lasten	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
4.4.5.1	Wervingskosten		564		209		157
4.4.5.2	Representatiekosten		10.951		2.404		6.413
4.4.5.3	Huishoudelijke kosten		41.680		62.983		56.356
4.4.5.4	Buitenschoolse cq bijzondere activiteiten		15.942		14.762		14.742
4.4.5.6	Contributies		8.522		7.432		5.548
4.4.5.7	Abonnementen		5.157		3.681		3.258
4.4.5.8	Medezeggenschapsraad		0		0		44
4.4.5.9	Verzekeringen		9.203		6.908		7.844
4.4.5.10	Reproductiekosten, drukwerk, schoolgids		24.344		21.853		18.535
4.4.5.11	Toetsen en testen		157		3.629		2.557
4.4.5.12	Culturele vorming		125		4.970		3.426
4.4.5.13	Leerlingvervoer		11.853		17.309		14.480
	Kantinekosten		15.755		22.527		18.248
	Ambulante begeleiding		0		219,34		150
	Detachering leerlingen		28.500		0		12.500
	Public relations		0		123,86		84,7
	Overige algemene kosten		390		420		5.287
	Totaal overige lasten		<u><u>173.144</u></u>		<u><u>169.430</u></u>		<u><u>169.630</u></u>

6	Financiële baten en lasten	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
6.1.1	Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		489		5.101		510
6.2.1	Rentelasten en soortgelijke lasten		-		-		-
	Totaal financiële baten en lasten		489		5.101		510

5.7 (Voorstel) bestemming van het resultaat

5.7.1 (Voorstel) Bestemming van het resultaat

	Resultaat 2019		
	€	€	€
2.1.1	Algemene reserve (publiek)		15.011
2.1.3	<u>Bestemmingsreserves (privaat)</u>		
2.1.3.1	Algemene reserve privaat	489	
	Totaal bestemmingsreserves privaat		<u>489</u>
	<u>Totaal bestemmingsreserves</u>		489
	Totaal resultaat		<u>15.500</u>

5.8 Gebeurtenissen na balansdatum

De uitbraak van Covid-19 heeft zich in 2020 razendsnel ontwikkeld. Maatregelen die door diverse overheden zijn genomen om het virus in te perken hebben negatieve gevolgen gehad voor de (economische) activiteit. Wij hebben een aantal maatregelen genomen om de effecten van het Covid-19-virus te bewaken en te voorkomen, zoals veiligheids- en gezondheidsmaatregelen voor onze medewerkers (zoals beperking van sociale contacten en vanuit huis werken). In dit stadium zijn de gevolgen voor onze activiteiten en onze resultaten beperkt. Wij zullen het beleid en het advies van de diverse nationale instellingen blijven volgen en zullen tegelijkertijd ons uiterste best doen om onze activiteiten zo goed en veilig mogelijk voort te zetten zonder daarbij de gezondheid van onze medewerkers in gevaar te brengen.

Wij verwijzen tevens naar de toelichting in de paragraaf 4.2.2 Covid-19 en continuïteit in het bestuursverslag.

5.9 Verbonden partijen

De verbonden partijen die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Naam	Juridische		Code activiteiten
	vorm 2019	Statutaire zetel	
PO2802 Stichting PPO Delft	Stichting	Delft	4
PO2803 Stichting PSWV PO Westland	Stichting	Naaldwijk	4
PO2805 Stichting Passend Onderwijs RiBA	Stichting	Ridderkerk	4
PO2806 SWV PPO Rotterdam	Vereniging	Rotterdam	4
PO2807 SWV Schiedam, Vlaardingen, Maassluis	Stichting	Schiedam	4
PO2808 SWV Kindkracht voor PO op Voorne Putten Rozenburg	Stichting	Abbenbroek	4
PO2817 SWV Passend Onderwijs Zoetermeer	Stichting	Zoetermeer	4
PO2818 SWV PPO Aan Den IJssel	Stichting	Capelle aan den IJssel	4
VO2802 SWV VO/VSO Midden-Holland en Rijnstreek	Stichting	Gouda	4
VO2804 SWV VO Dordrecht	Stichting	Dordrecht	4
VO2809 Stichting SWV VO Delflanden	Stichting	Delft	4
VO2810 SWV Koers VO	Vereniging	Rotterdam	4
VO2811 SWV VO Nieuwe Waterweg Noord	Stichting	Schiedam	4
VO2812 SWV VO Voorne-Putten-Rozenburg	Stichting	Rotterdam	4
VO2813 SWV VO Oost-IJsselmonde/West-Alblasserwaard	Stichting	Papendrecht	4
VO2814 Stichting SWV VO Passend Onderwijs Gorinchem e.o.	Stichting	Gorinchem	4

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

5.10 Verantwoording subsidies

De subsidies die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

G1-A Beknopt gespecificeerd

Omschrijving	Toewijzing		Prestatie afgerond Ja / Nee
	Kenmerk	Datum	
Studieverlof	1007208	20-09-2018	Nee
Studieverlof	940939	26-11-2018	Ja

5.11 WNT-verantwoording 2018

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt.

5.11.1 Indeling en bezoldigingsklasse

De indeling van de rechtspersonen of instellingen over de bezoldigingsklassen gebeurt op basis van drie generieke instellingscriteria te weten:

- a) de gemiddelde totale baten per kalenderjaar
- b) het gemiddelde aantal leerlingen, deelnemers of studenten, en
- c) het gewogen aantal onderwijssoorten of -sectoren.

Deze instellingscriteria bieden een weergave van de zwaarte van de functie van de topfunctionaris gebaseerd op functiewaarderingsverhoudingen. Gezamenlijk geven de criteria een indicatie van de complexiteit van de betreffende bestuursfunctie.

Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal complexiteitspunten. Het totaal van deze complexiteitspunten bepaalt in welke bezoldigingsklasse de rechtspersoon of instelling valt en welk bezoldigingsmaximum daarmee van toepassing is op de topfunctionaris(sen). Voor de bepaling van de complexiteitspunten verwijzen wij naar de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

5.11.2 Complexiteitspunten

	2019
Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	2
Totaal aantal complexiteitspunten	5
Bezoldigingsklasse	B
Bezoldigingsmaximum	€ 127.000

5.11.3 Afwijkende bezoldiging

Er is geen afwijkende bezoldiging van toepassing voor het verslagjaar 2019.

5.11.4 Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

De volgende leidinggevende topfunctionarissen en toezichhoudende topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Topfunctionaris					
Aanhef	Mevrouw	Mevrouw	De heer	De heer	De heer
Naam	H.J. Timmers	M.J. Brama	P.C.A.M. Etman	F.Buis	W.J. Kreugel
Functie(s)	Voorzitter toezichhoudend bestuur	Lid toezichhoudend bestuur	Lid toezichhoudend bestuur	Lid toezichhoudend bestuur	Secretaris uitvoerend bestuur
Leidinggevend topfunctionaris bij andere WNT-instelling	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Is werkzaam in dienstbetrekking als topfunctionaris (geen toezichthouder) bij de volgende andere WNT plichtige instelling(en)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Topfunctionaris					
Aanhef	De heer	De heer	De heer	Mevrouw	Mevrouw
Naam	M. Melis	J.H. Wiegman	C.W. Goverde	M.J.H. Koch	C.W. Beukman
Functie(s)	Penningmeester uitvoerend bestuur	Lid uitvoerend bestuur	Lid uitvoerend bestuur	Lid uitvoerend bestuur	Lid uitvoerend bestuur
Leidinggevend topfunctionaris bij andere WNT instelling	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Is werkzaam in dienstbetrekking als topfunctionaris (geen toezichthouder) bij de volgende andere WNT plichtige instelling(en)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Bij deze leidinggevende topfunctionaris(sen) is er geen overschrijding van het bezoldigingsmaximum na cumulatie van alle bezoldigingen bij deze en andere WNT-instellingen

5.11.5 Leidinggevend topfunctionaris met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling

De volgende leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Leidinggevende topfunctionaris		
Aanhef	De heer	De heer
Voorletters	G.J.M.	L.
Tussenvoegsel		van
Achternaam	Reinalda	Troost

Functievervulling in verslagjaar (2019)		
Functie(s)	directeur	Adjunct-directeur
Aanvang functie	01-01	01-01
Afloop functie	31-12	31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000	1,000
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Leidinggevend topfunctionaris bij andere WNT-instelling	Nee	Nee
Is werkzaam in dienstbetrekking als topfunctionaris (geen toezichthouder) bij de volgende andere WNT plichtige instelling(en)	n.v.t.	n.v.t.

Bezoldiging in verslagjaar (2019)		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	81.016	70.108
Beloning betaalbaar op termijn	15.893	8.339
Subtotaal bezoldiging	96.909	78.447
Onverschuldigd betaald bedrag bezoldiging	-	-
Totale bezoldiging	96.909	78.447
Afwijkend maximum vanwege toegekende uitzondering		
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	127.000	127.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens in vorig verslagjaar (2018)		
Functie(s)	directeur	Adjunct-directeur
Aanvang functie	01-01	01-01
Afloop functie	31-12	31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000	1,000
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	89.046	66.231
Beloning betaalbaar op termijn	11.731	9.881
Totale bezoldiging	100.777	76.112

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum

122.000

122.000

Bovenstaande leidinggevende topfunctionarissen hebben geen uitkering wegens beëindiging dienstverband in 2019 ontvangen.

Bij deze leidinggevende topfunctionarissen is er geen overschrijding van het bezoldigingsmaximum na cumulatie van alle bezoldigingen bij deze en andere WNT-instellingen.

5.11.6 Leidinggevend topfunctionaris zonder dienstbetrekking maand 1 - 12 van de functievervulling

Niet van toepassing, er zijn geen leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking maand 1- 12 van de functievervulling.

5.11.7 Toezichthoudend topfunctionaris

Niet van toepassing, er zijn geen toezichthoudende topfunctionarissen.

5.11.8 Niet-topfunctionarissen boven de norm

Niet van toepassing, er zijn geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

5.12 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

5.12.1 Rechten

Er zijn geen niet uit balans blijvende rechten die hier moeten worden toegelicht.

5.12.2 Verplichtingen

De volgende niet uit de balans blijvende verplichtingen worden hieronder toegelicht.

Vlg nr.	Leverancier	Periode van t/m		Loop-tijd mndn	Bedrag per maand	Bedrag verslag jaar	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1-5 jaar	Bedrag > 5 jaar	Bedrag Totaal
1	Canon (kopieer apparatuur)	1-1-2017	1-4-2022	63	€ 615	€ 7.378	€ 7.378	€ 9.223	€ -	€ 16.601

5.13 Gegevens over de rechtspersoon

Naam: Martinusstichting voor Speciaal en Voortgezet Speciaal Onderwijs

Adres: Aleyda van Raephorstlaan 243, 3054 CR Rotterdam

Telefoon: 010-4223517

E-mailadres: mattheus@zmlk.nl

Internetsite: www.zmlk.nl

Bestuursnummer: 71371

Contactpersoon: M.Melis

Telefoon: 06-54680186

E-mailadres: mmelis@zmlk.nl

BRIN-nummers: 17WK SO
17WK VSO

5.14 Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

Rotterdam, 17 juni 2020

Martinusstichting voor Speciaal en Voortgezet Speciaal Onderwijs

Uitvoerend bestuur,

De heer W.J. Kreugel
Secretaris

De heer drs. M. Melis RA
Penningmeester

Overige bestuursleden

Mevrouw Mr M.J.H. Koch

De heer J.H. Wiegman

Mevrouw C. Beukman-Moerkerk

De heer C.W.P. Goverde

Toezichhoudend bestuur

Mevrouw H.J. Timmers
Voorzitter

Overige leden

De heer P.C.A.M. Etman

De heer F. Buis

Overige leden (tot en met 31-07-2019)

Mevrouw M.J. Brama

Martinusstichting voor Speciaal en Voortgezet Speciaal Onderwijs,

Aleyda van Raephorstlaan 243

3054 CR Rotterdam

6. Overige gegevens

6.1 Statutaire regeling inzake bestemming resultaat

Er is statutair niets geregeld inzake de bestemming van het resultaat.

6.2 Controleverklaring

A12 Registeraccountants B.V.
Traverse 3
3905 NL Veenendaal

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het toezichhoudende bestuur van Martinusstichting voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Martinusstichting voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Martinusstichting voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2019;
- (2) de staat van baten en lasten over 2019; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Martinusstichting voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Registeraccountants

B Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf ' 2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het toezichthoudend bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het toezichthoudend bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Registeraccountants

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijnhet in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

Registeraccountants

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het toezichthoudende orgaan en het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Veenendaal, 17 juni 2020
A12 Registeraccountants B.V.

Drs. A.F.J. (David) van der Velden RA

7. Bijlagen

7.1 OCW-bijlage

7.1.1 Ministerie van OCW

	Bekostigings- jaar	Beschikking (nummer en datum)	Bedrag	Toegerekend	Ontvangen	Te vorderen
			beschikking	t/m jaar 2019	t/m jaar 2019	31-12-2019
			€	€	€	€
Overlopende post lumpsum						
Personeel	2019/2020	969094	1.409.209	587.170	486.882	
Personeel	2019/2020	968204	3.361.872	1.400.780	1.161.527	
			4.771.081	1.987.950	1.648.408	339.542
PAB	2019/2020	968474	172.261	71.776	71.776	-
Prestatiebox	2019/2020	967324	41.259	17.191	18.731	-1.540
Bijz. en aanv. bekostiging PO	2019	1019348	20.843	20.843	20.843	-
Materiële instandhouding	2019	944181	246.077	246.077	246.077	
Materiële instandhouding	2019	944397	215.593	215.593	215.593	
			461.670	461.670	461.670	-
Totaal OCW			5.467.113	2.559.429	2.221.428	338.002